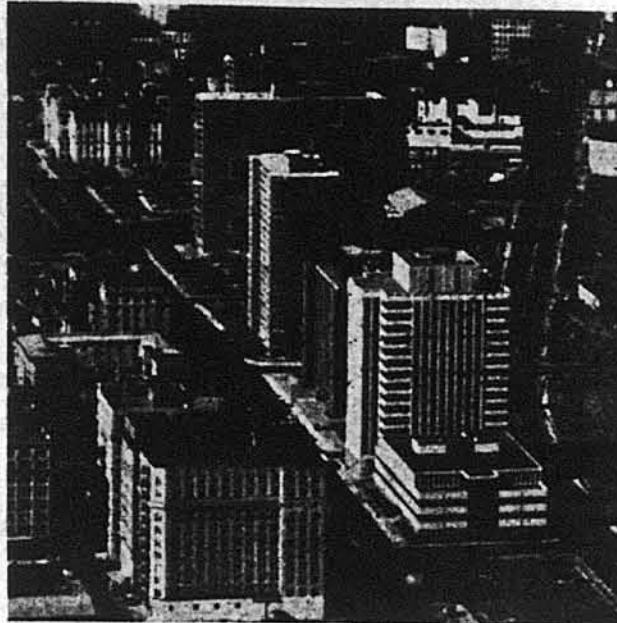

ПАМ'ЯТАННО МНУЛИ —
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУМО МАБУТНЄСВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИКСВОБОДА
UKRAINIAN DAILYРекламі: 4-апартаменти:
"Свобода", 61-48 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
Телефони: (201) 494-0237
(201) 494-0807
(201) 494-0126
УНІОСОУ: (201) 494-0200
(201) 494-0201
(201) 494-0202

PIK LXXXIII. No. 57. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 26-го БЕРЕЗНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK. FRIDAY, MARCH 26, 1976 Ч. 57. VOL. LXXXIII

УКРАЇНСЬКА БУДІВЛЯ УНС
ЗНОВУ АРГУМЕНТОМ
В ПЛЯНАХ ВОЛЛ-СТРІТУЧастина фотознімки на першій сторінці "Дейлі Нюз" із
виразно видимою Українською Будівлею УНС.

Нью Йорк. — Поширений місцевий щоденник "Дейлі Нюз" у своєму виданні для Нью Джерзі з 25-го березня надрукував на цій першій сторінці малоформатну велику фотознімку тієї частини Джерзі Сіті, в якій знаходиться Українська Будівля УНС, а яка колись була і тепер знову стає великим бізнесом осередком, на що вказує вже сама її назва: "Екстейндж Плейс". У підписі під фотознімком сказано: "Екстейндж Плейс в Джерзі Сіті (назва була частиною, яку видно в даху Світового Торгового Центру) була задана, як нове місце для Американ Сток Екстейндж — або можливо Коннектикат. Деякі перенесені з Волл Стріт фірми вже встановили свій бізнес в Українській Національній Будівлі (біла будова)".

Фотознімка і підпис відно-

сять до поданої на 3-ій сторінці вістки про те, що одна з найбільших біржових фірм Волл Стріт, Американ Сток Екстейндж — Американська Біржа — розглядає тепер три можливості: поширення і добудову власних приміщень в біржовому районі долини Мангеттену в Нью Йорку, або побудову нових приміщень власне в районі Екстейндж Плейс в Джерзі Сіті, де знаходиться Українська Будівля УНС, або в Коннектикаті. В повідомленні сказано, що ця велика біржова установа не бажала б перенести частину свого підприємства в Нью Йорку, але її можуть заставити до того податкові обтяження. В повідомленні також сказано, що губернатор Кері і посадовці Бім в Нью Йорку розглядають можливість податкових полегшень для припинення "ісходу" біржових фірм з Нью Йорку.

Студентські клуби в Торонто
перевели український місяць

Торонто (СУСК ІС) — Починаючи 24 січня ц. р., український студентський клуб міста Торонто (клуб при: Торонтоському Університеті всередмістю, Ериндейл Коледж Торонт. Унів., Скарборо Коледж Торонт. Унів., та Університеті Йорк) перевели Місяць Українського Студентства по Університетам.

Місяць розпочався великою забавою у приміщенні Українського Національного Об'єднання. Відтак, кожний клуб за порядком переводив один тиждень на своєму кампусі. Найцікавішою частиною цієї програми під час місяця був панель на тему українських студій в Канаді. Д-р Данило Струк та мгр Мирослав Шкандрий, які викладають українську мову та літературу на Торонтоському Університеті, окреслили розвиток українських студій, їх сучасний стан та плани на даліше.

Під час місяця відбувся показ української ноші, як також відбувалися "майстерні" гравня на бандури, малювання писанок, дереворізів та українських танків. Студенти Інституту св. Володимира разом із студентським клубом при Торонтоському Університеті зорганізували показ українського студентського мистецтва. Під час місяця на кожному кампусі клуби продавали українські страви та книжки, головне заохочували літературу з України.

Ціллю Українського Студентського Місяця було потвердити діяльність українських студентських клубів на цих університетських (точніше) та запланувати університетські

оточення з різними зображеннями українського культурного та студентського життя. Рівнож, цей місяць дав змогу поодиноким клубам розгорнути ширшу діяльність. Поодинокі студентські ради на університетах допомагали фінансово у переведенні місяця. Клуби також одержали пожертву в сумі 200 дол. від Торонтоського Відділу Українського Національного Об'єднання.

Організацію цього місяця започаткувала Національна Екзекутива Союзу Українського Студентства Канади, далша підготовка йшла під патронатом комітету, який складався із представників чотирьох клубів та СУСК. Організатори сподіваються, що такий місяць буде повторюватися щорічно.

ВИСТАВКА КАРТИН
ЛЮБИ МАЗЯР
У ФІЛАДЕЛЬФІ

Філадельфія, Па. — Від п'ятниці 2-го до неділі 4-го квітня ц. р. тут у Пластовому Домі при 10-й і Данкенно вулицях відбуватиметься виставка картин молодого малярки Люби Мазяр. Люба Мазяр, членка старшо-пластовського курія "Перші Стежі", закінчила мистецтвний факультет у Пратт Інституті в Брукліні, Н.Й., і від 1973 р. брала участь у 8-х збірних виставках в Нью Йорку, Філадельфії, Пассейку, Ньюарку та Нью Бронсвіку. Виставку, яка обіймає 30 картин, відкриє у п'ятницю, 2-го квітня проф. Оксана Генгало словом про творчість 25-літньої малярки. Виставку спонсорує Мистецька Галерея Оксани Ван чинської.

ЗБІЛЬШИЛАСЯ КІЛЬКІСТЬ
СОВЕТСЬКИХ ШПИГУНІВ
В ЗСА ТА ЇХ АКТИВНІСТЬ

Вашінгтон. — Нещодавно одні з керівників американської розвідки служби Сі-Ай-Ей, Р. Нелсон, виступаючи на зборах організації ветеранів ЗСА, відмітив, що внаслідок поширення політики детанту значно збільшилась діяльність агентурної мережі советського КГБ у ЗСА. Цією справою займається також широкопошуканий журнал "Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" в числі з 23-го лютого ц.р. Названий журнал, покликується на заяви і оцінки знавців розвідки, інформус, що від часу коли політика детанту почала набирати на силу, кількість службовців в советському і сателітних посольствах збільшилася майже на 50 відсотків з 1.000 на 1.850, а якщо врахувати ще і їхні родини, то це число становить тепер 3.500 осіб. Протягом 60 відсотків советських дипломатів займаються шпигунською роботою. Таким чином число шпигунів, які користуються дипломатичною недоторканістю, збільшилося в ЗСА з 400 до 700 осіб. Всі вони, очевидно, добре вишколені спеціалісти і знавці свого діла. Журнал нагадує при тому, що політика відпущення має добрі і злі сторони. Позитивом мабуть треба вважати, що чимраз більше людей з-поза залізної застави мають можливість побувати в ЗСА, країні не обмеженої свободи і добробуту, і особисто переконавшись в брехливості комуністичної пропаганди, але з другого боку советське КГБ має не обмежені можливості збирати потрібні Москві інформації. Тоді бо, коли в 1972 р. Америку відвідало тільки 81 група советських "туристів" в числі 641 осіб, то вже в 1974 р. таких груп було 466, до яких входило 1.500 осіб. Того ж року на американський беріг зійшло 14.000 советських моряків у зв'язку з цим, що уряд ЗСА від-

крив для советських суден 30 пристаней. Крім того, шляхом культурного обміну в ЗСА побували 1944 діти культури і мистецтва. В 1975 року їхнє число збільшилось до понад 3.000 осіб.

Цілі советської розвідки в ЗСА різноманітні. Побіч військових інформацій, які все ставилися на першому місці, советських агентів цікавлять нові технологічні винаходи, економічні дані, різноманітні на політична інформація, все те, що відноситься до співпраці ЗСА з Китаєм і загальної інфільтрації американських установ, підприємств, молодечих, студентських, а навіть церковних організацій і установ. ЗСА настільки відкрите суспільство, що дуже часто згадані інформації можна одержати шляхом звичайної крадіжки, а навіть відписати з офіційних публікацій, які мають пів-закритий характер.

Свою інформацію журнал спирає на свідчення американських розвідників та на свідчення колишніх агентів КГБ, які в різних роках втекли на Захід.

Стаття в журналі нагадує, що починаючи від 1969 р. уряд ЗСА "відворив" за шпигунську діяльність 7 советських дипломатів, але ці заходи не розв'язують самої проблеми, бо на місце звільнених приїжджають інші. Очевидно, боротьба з советськими і комуністичними шпигунами утруднюється негативним наставленням деяких американських законодавців до праці Сі-Ай-Ей і Еф-Би-Ай, бюджет яких збільшили в останньому році майже на 30 мільйонів доларів, звільняючи з Еф-Би-Ай 522 досвідчених працівників, а в додатку ліберальна преса розпочала домагатися стилю контролю роботи названих організацій, що в свою чергу не дає змоги американській контррозвідці розгорнути на повну ширину боротьбу з советськими шпигунами.

Ще один комуністичний шпигун
з радіостанції "Вільна Європа"
повернувся на "родину"

Мюнхен, Німеччина. — Мюнхенські газети повідомили, що недавно повернувся до Болгарії Хризан Христов, який 11 років працював в радіостанції "Вільна Європа". Болгарське радіо з Софії повідомило, що Христов виступив невдовзі із свідченнями, а головне сказав про діяльність американської розвідки в службі Сі-Ай-Ей, яка ніби то являється фактичним керівником не тільки радіостанції "Вільна Європа", але також інших радіостанцій і пропагандистських засобів, "скерованих проти Советського Союзу і соціалістичних країн". Очевидно, найновіший "поворот" розказуватиме також про "підприємливість" болгарської і інших еміграційних спільнот. Як відомо, недавно чехо-словацька розвідка стягнула свого шпигуна Павла Мінарика, який виступав два рази в Празі на окремо скликаний пресовій конференції, у якій брав участь кореспондент комуністичної і некомуністичної преси. Мінарик, до речі, капітан розвідки Чехо-Словацької, працював в радіостанції "Вільна Європа" від

1968 р. і мав за завдання займатися розкладовою роботою серед чехо-словацької еміграції та збирати відомості серед заанжованих працівників дирекції обидвох радіостанцій. Західна преса відмічує, що свідчення розвідників потрібні Москві і стараннях добитись ліквідації радіостанції "Радіо Свобода" і "Вільна Європа", які діють на території Західної Німеччини.

СОВЕТСЬКІ ШПИГУНИ
ВИВЧАЮТЬ РОЗГОВІРНІ
МОВИ

Вашінгтон. — Журнал "Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" у своєму виданні за 29 березня ц.р. інформус, що всі советські дипломати та урядовці, які сповняють службу закордоном, одержали доручення переслати до Москви найновіші приклади шовденної розмовної мови ("сленг") країн, в яких перебувають. Журнал твердить, що хоча советські шпигуни та радіо-диктори майже завжди є знавцями лінгвістичними, то дуже часто користуються перестарілими висловами.

Президент Форд планує
кампанію проти інфляції

Вашінгтон. — З уваги на те, що цього року в ЗСА по-заявив новий рід інфляції, зарозливого вірусного не-дуги, президент Джералд Форд планує звернутися до Конгресу, щоб призначив 135 мільйонів доларів на ви-

готовлення нової вакцини, якою було б нащеплено ціле населення Америки, щоб запобігти можливій епідемії наступної осені та зими. Новий рід інфляції лікарі заприїмали серед воєнків у Форт Діксі, Н.Дж., де померло кілька воєнків.

КІСІНДЖЕР НЕ ВІДКИДАЄ
МОЖЛИВОСТІ ІНВАЗІЇ
НА КУБУ

Даллас, Тексас. — У вівторок, 23-го березня, державний секретар Генрі Кісінджер, знову перестерігаючи і лавану проти вживання кубинських військових частин в інших країнах світу, відмовився відкинути можливість, що Америка готова навіть перевести інвазію Куби, якщо комуністичний режим Фідела Кастра старався б збройною силою повалити уряди в державах південної Африки. Кісінджер, який день раніше заявив, що Советський Союз і Куба не думали, що кубинські військові частини без перешкоди можуть інтерв'ювати в Родезії та інших африканських державах, як це робили в Анголі, у вівторок також не сказав, які заходи вивів Вашингтон на випадок нової інтервенції Куби, але також заявив, що уряд ЗСА залишає всі можливі заходи "відкритими".

Брежнев правдоподібно
не приїде до ЗСА цього року

Вашінгтон. — Уряд президента Джералда Форда приходить до переконання, що з уваги на досить напружені зв'язки між ЗСА та Советським Союзом у зв'язку з Анголою, запланована поїздка генерального секретаря КПРС Леоніда Брежнева до Америки цього року не відбудеться, навіть якщо пошталює б дійти до порозуміння щодо договору відносно обмеження стратегічної атомової зброї. Поїздка американських президентів до СССР, а советських лідерів до ЗСА, були започатковані президентом Річардом Ніксоном у 1972-му році. Брежнев, який перший раз відвідав Америку в 1973-му році, мав прибути до ЗСА ще минулого червня, але поїздка була кількакратно відложена з уваги на те, що це не було нового договору щодо обмеження зброї. Тепер виглядає, що ця поїздка буде знову відложена, але тепер з огляду на те, що з'єднанні Стейти обурені на Советський Союз за вмішування в громадянську війну в Анголі та за те, що Москва підтримувала Кубу, яка до Анголі послала понад 12.000 своїх воєнків.

Публічно речники американського уряду далі говорять про можливість, що Брежнев ще цього року приїде до ЗСА, але в приватних розмовах виявляють серйозні сумніви. Деякі коментатори вказують, що якщо така поїздка таки відбудеться, то напевно не після червня ц.р., бо тоді головна увага буде звернена на передвиборчі кампанії.

ЗСА і СССР вирішили
перекинути на сателітів свою
„гарячу лінію“

Москва. — Кореспондент газети "Нью Йорк Таймс" в Москві Хрістофер С. Врен інформус, що советські і американські спеціалісти заклали випробування нової системи безпосереднього телефонічного зв'язку між Білим Домом і Кремлем, який електронно застосує до теперішньої системи так званої "горячої лінії" (гат лайн) між обидвома країнами. Система каблів показує не практичною, бо в 1974 р. був випадок сплячкості, коли то фіняндський фермер, орючи своє поле, пошкодив був плугом кабель цієї сполуки. Теперішня система сполуки проходить б при допомозі сателі-

Він специфічно відмовився відповісти на запит, чи Вашингтон перевів би інвазію Куби. Деякі коментатори вважають, що ЗСА могли б перевести морську блокаду Куби, подібну до тієї, яка була встановлена Вашингтоном у 1962-му році, коли Советський Союз старався встановити на Кубі свої атомські ракети.

Кісінджер і президент Форд в минулому кілька разів заявляли, що не підтримують уряду Родезії, де при владі знаходиться режим білої меншості та що ЗСА хочуть, щоб до влади в тій країні мирним способом прийшли негри, які становлять велику більшість населення, але також зазначували, що зміни уряду в тій африканській країні ніяким чином не може бути спричинена мілітарною інтервенцією Куби чи натиасками з боку Советського Союзу.

В АРГЕНТИНІ ХУНТА
ПРОГОЛОСИЛА ВОЄННИЙ
СТАН

Буенос Айрес. — Тричленна військова хунта, яка прийшла до влади в Аргентині після державного перевороту, який у середу, 24-го березня, повелено уряд президента Ізабелли Мартінес де Перон, того самого дня проголосила воєнний стан в країні, розпустила парламент і оприлюднила комунікат, в якому заявила, що теоретично і саботажникам загрожують кара смерті. Три члени хунти, ген. Хорхе Рафаель Ваделя, адмірал Еміліо Масера та ген. Орландо Агості, були записані головним нотарем Аргентини в приватності близько 500 старшин. Новий військовий уряд тієї південно-американської країни видає також прокламацію, в якій сказано, що збройні сили переберуть владу, щоб повернути країні "її підставні вартості", викоринити тероризм лівих груп, розв'язати

ти економічні проблеми та заповнити, що в недалекому майбутньому в Аргентині знову буде встановлена "республіканська, репрезентативна та федеративна демократія".

Хунта наказала арештувати велику кількість провідників робітничого руху, який завжди був головною підпорою пероністів, а також були арештовані деякі політичні діячі. Колишній президент Ізабелла Перон тепер перебуває під арештом у курортній місцевості Ля Ангостура в південній частині Аргентини. Речники військового уряду повідомили, що вона останеться під арештом аж поки не закінчиться слідство щодо злочинної корупції в її уряді, в якій правдоподібно була замешана сама Ізабелла Перон.

У середу, 24-го березня Вашингтон визнав новий військовий уряд Аргентини.

Помер маршал Монтгомері

Айслінгтон, Англія. — Міністерство оборони Великої Британії поінформувало, що в середу, 24-го березня ц.р. помер тут на 88 році життя британський польовий маршал, головнокомандувач британськими військами в часі Другої світової війни, великий стратег і найбільш поважааний в Англії військовик — Бернард Ломонтгомері. Лорд Монтгомері помер в часі сну у своїй літній резиденції у південній частині Англії. Військовий похорон маршала Монтгомері з усіма почесними відбудеться у Віндзорі, але для похорону покищо не визначено.

Маршал Монтгомері здобув собі славу у численних боях в Північній Африці, а пізніше у битвах проти гітлерівської Німеччини під зверхнім командуванням ген. Девіта Алізентауера. Він був одним архітектів стратегії, опрацьованої головною квартирою альянських військ в Європі, яка мала завдання остаточно розгромити військову силу Гітлера і, перейшовши ріку Райн, домогтися остаточної капітуляції Німеччини.

Татьяна Плющ виступить
на маніфестації у Філадельфії

Філадельфія. — З місцевого Комітету оборони Валентина Мороза інформують, що Татьяна Плющ, яка тепер разом з чоловіком Леонідом Плющем та їхніми двома юними синами перебувають на коротких відвідинах у ЗСА, погодилася виступити на великій маніфестації, яку влаштовують Українська Католицька Церква та цей Комітет в співпраці з Римо-Католицькою Архідієцезією в середу, 31-го березня, о год. 12-й в залі церкви Фірт Олд Реформ Чірч під гаслом "Переслідувана Церква в Україні" та зокрема в обороні переслідуваних за релігію політ'язників.

Маніфестація є кульмацією зацікавленої місцевим комітетом оборони В. Мороза акції в обороні ув'язнених о. Василя Романюка, о. Дениса Лукасевича і пастора Георгія Віса у формі закуплення і вислони їм біблій.

Крім Татьяни Плющ, в програмі візьмуть участь: Преосвященний Василь Лостен, єпископ-помічник Української Католицької Архідієцезії, д-р Маруся Век, дружина сенатора Генрі Джексона і римо-католицький єпископ Джон Грегем. Передбачена рівнож коротка мистецька програма.

Під час маніфестації членів комітету, що його очолює Уляна Мазуркевич, переда-

Маршал Б. Л. Монтгомері

Після закінчення Другої світової війни лорд Віскаунт Монтгомері виконував обов'язки шефа генерального штабу Великої Британії, зреформував і модернізував британську армію і домігся від уряду наймодернішого узброєння для неї.

"Ми привезли грудку рідної землі..." — каже Татьяна Плющ під час її першого виступу перед українською громадою в Нью Йорку.

Дути Татьяни Плющ гроші, зібрані для них на спеціальний банківський кредитний. Комітет звернувся із закликом до української громади Філадельфії і околиць взяти участь в маніфестації.

ЗБОРН "САМОПОМОЧІ"
В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — Річні Загальні Збори місцевого Відділу ОУА "Самопоміч" відбулись тут в неділю, 28-го березня 1976, о год. 12:30 по полудні в домі Відділу при 98 Друга Еван, з приписаним статутом порядком нараз та вибором делегатів на Делегатський З'їзд ОУА "Самопоміч".

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮзу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали, незалежно від авторства. Авторі, які хочуть, щоб їхні матеріали були опубліковані, повинні надіслати заповнену картку з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Холодна весна

Мова, очевидно, не про погоду, хоча і вона ще не дуже і не всюдеси весняна. Проте, цей холод і своєрідна весняна химерність відчувається також у політиці, зокрема в ризиках для світового миру американсько-совєтських відносинах.

Зміна і помітне "охолодження" тих відносин почалося від провокативної совєтсько-кубинської інтервенції в громадянській війні в Анголі. Мимо того, що до тієї країни не могла відноситься навіть розбизачка "доктрина Брежнєва", якою совєтський верховод після чехословацького повстання заповів, що Совєтський Союз не допустить до змін в "соціалістичних" країнах, бо Ангولا була раніше колонією і йшла про встановлення там суверенної влади згідно з волею народу, совєтсько-кубинська інтервенція, — таку волю заперичила і насильством накинута Анголі владу марксистів.

Очевидно, що совєтсько-кубинське розбизачство в Анголі, без будь-яких конкретних протизаходів Америки не тільки поважно підірвало авторитет З'єднаних Стейтів в міжнародній політиці та довір'я до Америки з боку її союзників, але і створило можливість подібної совєтської інтервенції в інших країнах, тепер зокрема в Родезії та в південно-американських країнах, тому Вашингтон виразно і недвозначно приготував світову опінію, як і головню опінію власного народу на те, що при повторенні подібної совєтської агресії Америка вже не обмежиться тільки до слів перестороги.

Американська пасивність від часу совєтської інтервенції в Анголі мала свої причини і деяке виправдання. Вже до першох голосів про можливість активної американської допомоги антимарксистським ангольцям невдовзі виявили опінію американського народу, включно і законодавцями, в тій справі: Америка не бажала собі "другого В'єтнаму". Вашингтон мусів з цими голосами і з такою опінією рахуватися. Але, щоб у майбутньому не допустити також до "другої Анголі", президент Форд і державний секретар Кіссінджер тепер при кожній нагоді заповідають і перестерігають, що чергове совєтсько-кубинське розбизачство в будь-якій африканській чи південно-американській, чи іншій країні вже не пройшло б безкарно. Також і Ангولا не цілком безкарно проходить. Президент вже відкріпав на всі лади рекламного допис окреслення теперішніх американсько-совєтських відносин "політикою денту", заступаючи її поняттям "миру через силу", а державний секретар Кіссінджер посередив і навіть прямими заявами дав виразно до розуміння, що у випадку "повторення Анголі" в будь-якій іншій країні Америка готова на мілітарну інтервенцію також зі свого боку, включно до військової інвазії Куби.

Історія, зокрема американська поведінка в Першій і Другій світових війнах, ачті і доказує, що за такими словесними пересторогами американських державних мужів криється рішучість і готовність перевести їх в пестрби в діло. Політичний холод цюгорічної весни повинен би отримати комуністичних агресорів і тому його можна тільки вітати.

Переворот в Аргентині

Державний переворот в Аргентині, яким минулої середи повалено уряд президента Ізабелли Мартінес де Перон і який привів до влади військову хунту, не був несподіванкою ні для населення тієї південноамериканської країни, ані для політичних коментаторів і аналітиків у світі. Протягом останніх кількох тижнів кружляла запити не про те, чи можливий такий переворот, а коли він вже відбусться.

Хоча в Аргентині існували серйозні проблеми і перед тим, поки президентура перебрала Ізабелла Перон, проте за 21 місяців її урядування ситуація значно погіршилася. Протягом не цілих двох років в атентатах загинуло понад 2,200 осіб, вбитих лівими, чи правими терористами. Інфляція зросла до тієї міри, що ціна на деякі продукти збільшилася на 600 відсотків. Коли ще рік тому 36 аргентинських пезів рівнялися одному американському доларові, то минулої тижня за одного долара можна було одержати 320 пезів. Опозиційна преса безперервно писала про корупцію в уряді, називаючи поіменно близьких співробітників президента країни. За урядування Ізабелли Перон наступав ще більший роздор у пероністському русі, роздор, який виникнув ще перед поворотом до влади її чоловіка Хуана Перона в 1973-му році. Колишня танцюристка Ізабелла Перон, не маючи політичного досвіду, не тільки не була спроможна розв'язати проблем Аргентини, але своєю самовільною та диктаторською поведінкою навіть погіршила ситуацію в країні, бо наставляла проти себе великі прошарки населення.

Не дивно, що аргентинські збройні сили минулої середи остаточно вирішили перебрати владу в свої руки та завести над і стабільність в країні. Самозрозуміло, що не можна схвалювати повалення обраного законно уряду військовою хунтою, бо такий державний переворот перерізує демократичному принципів вільних виборів. Однак, як вказують навіть коментатори ліберальних поглядів, Аргентина знаходиться в такій критичній ситуації, що тільки драстичні заходи могли врятувати країну від суцільної катастрофи. Чи пацастить хунті запровадити порядок в економіці Аргентини та припинити, або бодяй зменшити кількість політичних атентатів — покаже тільки час.

„З ГЛИБИНИ НАШИХ СЕРДЕЦЬ..“

ПРИВІТАЛЬНЕ СЛОВО ВЛАДИМИРА МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА НА ЗУСТРІЧІ З ЛЕОНІДОМ І ТАТЬЯНОЮ ІЛІВНОЮ В НЬО ЙОРКУ 23-го БЕРЕЗНЯ 1976.

Татьяно Іллівно й Леоніде Івановичу!

Рідко коли на шляху мого довгого життя мав я до виконання такої милій обов'язок, як маю його сьогодні, а саме: — привітати Вас обох від імені великої української громади, що перебуває поза Україною в багатьох країнах вільного світу. Виконую цей обов'язок за доручення Президії Світового Конгресу Вільних Українців, як Голова Комісії опіки над колишніми українськими політичними в'язнями із СССР та сателітних країн. Виконую його з правдивим зворушенням, бо ж Ви, Леоніде Івановичу, першого до нас посланеця розстерзаного України й передусім усіх тих снів і дочок нашого народу, що пішли на прохання людонависницьким окупаційним режимом сьогодні червоної від людської крові Москви. Прагну при цьому запевнити Вас, що чудодійне визволення Вас із катівні, яку прозвали вульгарним „психушкою“, українська громада Ваших братів і сестер, поза Україною перебуваючих, прийняла з правдивою радістю і з щирим зворушенням. Смію також запевнити, що крім радості, із глибини наших сердець лине до Вас і Ваших побратимів по страдництву щира подяка за приклад, — як саме треба любити людину взагалі, а найближчого ближнього — свій рідний народ, зокрема. Прийміть же нашу радість і слово подяки так само щиро, як щиро і не лелювало линути вони із наших сердець!

Окреме слово до Вас, любі, як і дорога Татьяна Іллівно. Знав я, а тепер знаю, що це багато інших людей, що із безодні чорної журби до днів нашої спільної радості довели лише і виключно Ви. Свідомо підкреслюю, — рещ та ж своїй і, особливо чужих людей лише допомогла Вам, ідучи за Вашим прикладом: — Не будьте байду до гіркої долі страдників!

Ваші мужність і сила волі та віра в перемогу добра над злом і любов до найближчих Вам істот довели до всіх охочоючій радості. Цю радість розділюють люди доброї волі у всьому світі, зокрема ж українська людина, де б вона не знайшлася, зосібна та, що ще досі перебувала за дратвами у країні сліз і найтяжчої неволі. За Ваш добрий приклад безмежної любові я схилию перед Вами мою вільно свідую голову.

Так склалося, Леоніде Івановичу, що першою країною, яку доля судила Вам відвідати у нових умовах Вашого життя, є ЗСА. Знаменне в даному випадку те, що саме ця країна стала першою притулком для сотень тисяч українців — гнаних і голодних та переслідуваних за політичні й релігійні переконання. В цьому 1976-му році відзначаємо 100-ліття прибуття до ЗСА перших українських переселенців, т.з. тоді „заробітчанської еміграції“.

Чергові хвилі вигнання із рідної землі мали ще більше й більше прикмети політичної еміграції. Остання, найбільша одноразова хвиля українських емігрантів з років 1947-1950 знайшлася саме у ЗСА. Сьогодні в цьому будинку, який має почесну назву „Українського Інституту Америки“, будинку, що його уфундував на культурні потреби незабутній український патріот і добродій Володимир Джус, зібрані привітати Вас і Вашу Дружину представники майже сотні українських установ і організацій, що мають ширший засяг дії в різних ділянках нашого зорганізованого життя у ЗСА, від наукових установ починаючи, і на студентських та для виховання молодого доросту організаціях кінчаючи. Всі ці установи й організації знаходяться в системі Українського Конгресового Комітету Америки, який є координуючим центром. Вік одних з цих організацій пересягнув 80-ліття свого існування й творчої дії, а молодші з них нарахували уже чвертьстоліття свого буття. Коли йде про чисельну силу деяких із цих організацій, то передусім згадаю про нашу трудову інтелігенцію, для прикладу товариства лікарів і інженерів, що нараховують понад одну тисячу членів. Одні з них здобули високі позиції в науковому світі, інші керують сьогодні не тільки місцевими великими підприємствами, але й інституціями міжнародного засягу.

Колі ж іде про ширший український загаль у ЗСА, то він об'єднаний передусім у братських забезпеченнях установах, якими являються УНСОЮ, УРОВОСОЮ, Провидіння та УНПОМ'ю. Всі разом нараховують майже 200 тисяч членів.

Як і кожна політична еміграція, особливо з країн східної Європи, так і остання українська, має кілька розгалужень, що культивують різні ідеологічні погляди. Був час палких, а інколи й трагічних суперечок між різними політичними середовищами, але, як мені здається, — це минуло. На сьогодні більшість українців у вільному світі об'єднана до єдиної цілікової державно-незалежної й соціальної — справедливої України. Зміцнює цю єдність у думках і дії мартірологія України та страдництво таких, як Ви, і тих Ваших побратимів, що стали на прохання найважливішим ворогом всього сучасного людства, а в тому й зокрема України. Прикладом на це являється наша участь в акції оборони політ'язнів у СССР, зосібна українських. І тут, як привітання за стор. 6-й)

I. Вовчук

25-й З'їзд КПУ — „Бойового Загону“ КПСС

(1)

В імперському царстві більшість з нас зовсім відбиту республіканській з'їзди партій — „Бойових загонів“, і 25 з'їзд імперської партії КПСС. Сталося чергове лицедійство — показука партійної „всенародності“. З 10-го до 13-го лютого в Києві ліцедіяв 25 з'їзд КПУ — республіканського „Бойового загону“ всевладної КПСС. А після того, з 24-го лютого до 5-го березня, в Москві уряджено 25 з'їзд більшовицької партії імперського комплексу — СССР, на який стягнуто делегації комуністичних партій, їхніх спільників, попутників і симпатиків з 96 країн. Делегації майже всіх звезених компартій очолювали генеральні секретарі, або й президенти, що послали їх.

За брежнєвського владування більшовицьку партію іменують „розумом, совістю і чистістю сучасної доби“. Республіканські і всесоюзні з'їзди лицедіяли за настановою прославити Брежнєва за його „отечественною“ політикою єдиногодства в імперському союзному комплексі СССР. В звітній доповіді на Київському з'їзді КПУ, читання якої тривало біля п'яти годин, перший секретар, московський намісник В. Щербіцький раліти мабути з двадцять виступів свос низькопоклонство і рабську відданість ЦК КПСС і його генеральному секретареві Л. Брежнєву. Так заведено там. В ритуалі низькопоклонства перед кремлівським ханом на партійних з'їздах підкреслюється, що комуністичну партію для України оформив Ленін, щоб полегшити більшовицям включити Самостійної Української Держави, створеної після розвалу російської імперії, в імперський комплекс СССР.

В. Щербіцький, підкреслюючи повну слух'яність і покору „Бойового загону“, очоленого ним після усунення П. Шелеста, заявив, що „в розв'язуванні корінних завдань господарського й культурного будівництва ЦК КПУ завжди виходив з директив і настанов ЦК КПСС. Завжди спирався на поради ген. секретаря. Політибора і Секретаря ЦК. „Отже, в покору слухали і виконували все, що вимагав кремлівський ханат імперської партії. Гучними ослесками відповіли 2316 делегатів партії, що налічує 2,625,000 членів на Україні. Національний склад делегатів київського з'їзду був: українців — 1695, росіян — 567, інших національностей — 62. Майже всі учасники з'їзду — 96,2 відс. нагороджені орденами і медалями.

За Брежнєвського владування стало дуже поширеним нагороджувати партійний актив різними орденами і медалями. Цим намагаються стимулювати будову „отечественною“ соціалізму. Орденоносна еліта, зібрана в Київському пала-

ці, слухала монотонне, нудне читання, а, добре вишколена, на кожне хвалькувате твердження звітодавця про осяги у виконанні планів п'ятирічки, аллодувала. А заяву про особливі досягнення СССР „на фоні глибкої кризи, що потрясає капіталізм“, орденноносна еліта аустриля гучними і довгими ослесками.

В усіх галузях будівництва „отечественного“ соціалізму „суверенна колонія УССР“, — як твердив звітодавець, — завдання виконувала. Навіть у сільському господарстві, не зважаючи на великі недобори зерна в цій п'ятирічці, директивні плани, встановлені 24 з'їздом КПСС, за твердженням В. Щербіцького виконано. Хоч плани й виконано, але, — заявив перший секретар, — шість областей (Сумська, Ворошиловградська, Хмельницька, Донецька, Львівська і Одеська) ще не розв'язали корінних питань сільського господарства. І в промисловості цих областей „частина підприємств не виконала планів“.

Успіхи в сільському господарстві країни, — за твердженням В. Щербіцького, сталися завдяки мудрій політиці в сільському господарстві, яку започатковано на безрезультатно пленумі ЦК КПСС 1965 р., після захоплення влади Брежнєвим. Потім намічена програма для с/г доповнювалася всебічно інтенсифікацією і комплексною перебудовою сільського господарства. У звітному періоді КПУ республіканський загін КПСС докладав великих зусиль для поліпшення сільського господарства, зроблено величезні матеріальні витрати на технічну механізацію. І наслідки тієї політики відомі: протягом дев'ятої п'ятирічки уряд СССР змушений з року в рік купувати збіжжя й іншу продукцію с/г в ЗСА, Канаді та й в інших країнах вільної економіки.

Недавно міністерство сільського господарства ЗСА повідомило, що в 1976 році уряд СССР почав закупувати кукурудзу і пшеницю додатково до закупленого в минулому році. Теперішній закуп, додатковий, як виглядає, мав би бути не менший як торішній. А разом з тим торговельні органи СССР вже шукають за компаніями, що торгують збіжжям, щоб скласти умови на закуп американського зерна з урожаєм 1976 року. Про це не було згадано в звіті. Промовчано і про катастрофічний недобір цукрових буряків в Україні, а вона ж є головним постачальником цукру для імперського комплексу. Міністерство зовнішньої торгівлі СССР закуповує велику кількість цукру на світовому ринку. Вже закуплено 140,000 тонн.

За негарного в господар-

Лука Луцке

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

РЕЗЮМЕ ЗА 1975 РІК

„Про нові видання“ почали ми писати на сторінках „Свободи“ в 1973 році. Тут хочемо зробити резюме за 1975 рік, як це було за два давніші роки. На самому початку нашого зведення про с м о в б а ч е н н я в тих авторів, які прислали книжки до „Свободи“ і досі не дочекалися на них відгуку. Сталося це не з вини автора цих рядків, ані не з вини Редакції, яка в наслідок свят та важливих політичних подій не змогла згідно з планом (щодруга п'ятниця) друкувати „Про нові видання“. Стартуємося це надолужити в найближчому часі.

Все ж таки ми встигли до кінця лютого ц. р. згадати на сторінках „Свободи“ про 32 видання, які обіймали 6670 сторінок і які за жанром розділялися так: 13 книжок, які можна б зарахувати до наукових; 6 збірок поезії; по 4 збірки оповідань і стільки ж повістей, 2 книжки належать до літературної критики і стільки само описів подорожей та 3 книжки спогадів. Повищі дані не вповні відзеркалюють видавничий рух, бо не всі видавництва й автори прислають до „Свободи“ свої видання і не про всі книжки може щоденник „Свобода“ друкувати.

Два роки тому пані К. Васильєвич із Пенсильванії просила автора цих рядків, щоб при оцінках книжок подавав їхню ціну та місце, де можна б їх купити. На жаль рецензент сам цього не знає, бо дуже рідко на книжці подана її ціна і місце, де її продають. Ці дані могли б спричинитися до поширення нашої книжки, чого ми всі бажали, але не завжди про це дбаємо.

Згадки про книжки в часописах та оцінки нових видань в пресі збільшують число покупців нових книжок. Уряд СССР змушений з року в рік купувати збіжжя й іншу продукцію с/г в ЗСА, Канаді та й в інших країнах вільної економіки.

Недавно міністерство сільського господарства ЗСА повідомило, що в 1976 році уряд СССР почав закупувати кукурудзу і пшеницю додатково до закупленого в минулому році. Теперішній закуп, додатковий, як виглядає, мав би бути не менший як торішній. А разом з тим торговельні органи СССР вже шукають за компаніями, що торгують збіжжям, щоб скласти умови на закуп американського зерна з урожаєм 1976 року. Про це не було згадано в звіті. Промовчано і про катастрофічний недобір цукрових буряків в Україні, а вона ж є головним постачальником цукру для імперського комплексу. Міністерство зовнішньої торгівлі СССР закуповує велику кількість цукру на світовому ринку. Вже закуплено 140,000 тонн.

За негарного в господар-

стві країни перший секретар ЦК КПУ об'являв „хитромудрих горе-керівників“. Вони, — сердито говорив він, — „замість того, щоб мобілізувати резерви для збільшення виробництва, добираються занежнення планів, або безпідставного корегування їх протягом року“, очевидно ж, в бік зменшення схваленних річних планів. Недержавнічними поступованням „хитромудрих“ приділено багато уваги. Мабути недержавнічкї ставлення до планів не є поодинокими випадками, а досить поширеними серед партійної знаті. „Ділові нероби“, як названо „хитромудрих“ технократів, не вміють організувати праці на підприємствах, відповідно до сучасних вимог, — дорікав В. Щербіцький орденноносим, присутнім на з'їзді. Ділову напругу, якої вимагає партія, вони піднімають „засідательською метушню і паперотворством“.

(Продовження буде)

жок, — це стверджують ті автори, які самі продають свої видання, про це знають і власники книгарень.

В 1973 році змогли ми оцінити 49 книжок, в 1974 — 35, а в минулому тільки 32. Зменшення нашого друкованого слова ще яскравіше видно на числах сторінок в рецензованих книжках: в 1973 році рецензовані книжки мали 9,526 сторінок, в 1974 — 8,640, а в попередньому році тільки 6,620. Сам рецензент знає, що він дивиться на українські книжки лагідним оком, бо знає, як працюють наші автори, які дуже часто своїм коштом видають свої твори, і деколи самі дбають про їх продаж. Все таки деякі автори недоволені з рецензій на їх книжки, які вони вважають за найкращі. Трапилося й таке, що читач виступив проти рецензента, обговорюючи автора книжки, який від себе дякував авторів рецензії, нічого не знаючи про свого непрочаного обговорювача.

Автори вислають свої книжки не тільки до Редакції, але й своїм приятелям, які шкоро можуть вислати до друку рецензію, бо вони мають тільки одну книжку оцінити, або краще сказати, похвалити. Ті автори домагаються рецензії ще й від автора цих рядків, який не може цього зробити, коли про інші книжки, давніше видані, це не було згадки в „Свободі“. Тоді автор цих рядків в очач авторів стає їхнім ворогом...

Тут мушу так згадати особу одного автора, який перед написанням праці „Чехов і Україна“ просив автора цих рядків подати йому джерела до запланованої праці. Рецензент це зробив і подав йому це недруковану працю автора О. П., з якої пан Іван Овечко скористав, бо зрозумів мою пораду. І. Овечко написав свою дисертацію на задуману тему, яку пізніше надрукував. На цю працю виявилися були аж всім рецензією, бо нашим людям подобалася тема, що І. Овечко українизував відомого російського письменника. Автор цих рядків також написав рецензію на книжку І. Овечка, але не захоплювався нею так, як це зробили деякі автори рецензій. І ось І. Овечко нагло захоплюється похвалами деяких рецензентів, „не зрозумів“ деяких місць моєї рецензії в „Свободі“ (1974, ч. 116), і знайшов там „справжній ребус для нього“, називаючи мого твердження „недоречним і без ґрунту“.

Велика шкода, що автор книжки про „Чехова і Україну“ не затекав трохи, щоб прочитати ще дев'ять рецензій В. Романенчука, (Закінчення на стор. 6-й)

* В попередній оцінці двох книжок в „Свободі“ з 18 березня подали ми адреси, де можна купити ці книжки, бо „приватно“ знали про це.

(Продовження буде)

Д-р Степан Ворох

Д-Р БОГДАН ОЛЕСНИЦЬКИЙ

(в другу річницю смерті)

I

Для 26 березня 1974 року українська лікарська родина, зорганізована в системі УЛТПА, втратила свого провідного члена, а вся українська спільнота одного з найвидатніших громадян — сл. д-ра Богдана Олесницького. Важка недуга зломляла фізично дуже сильну людину, а неможлива жорстока смерть забрала його від нас у вічність. Найновіші здобутки модерної медицини, всі можливі засоби лікування в одній з кращих лікарень цієї країни не в силі були запобігти його передчасного відходу з цього світу.

Після кількатижневого лікування д-р Олесницький повернувся з лікарні додому, і, здавалося, лихо проминуло. В телефонічній розмові

жваво цікавився справами Лікарського Товариства взагалі, а особливо останніми Загальними Зборами Метрополітанного Відділу Нью Йорку, в яких з причини недуги не міг вже взяти участі. Запитав про проблеми, які були порушені на Загальних Зборах, а зокрема про стан Стипендіального Фонду, матеріальної основи для медичного доросту. Висловлював свій погляд про посилення праці всередині Товариства, про доповнювання його рядів молодими лікарями та про konieczність праці Товариства в загальногромадському житті. З притаманним йому спокоєм і розважливостю, хоч в голосі його відчувалося виснаження, заставлявся і аналізував складні всегромадські пи-

тання та шукав їх розв'язки. Як тільки стан здоров'я трошки поправився, зразу ж його умовили жити дуже дорогого йому Лікарського Товариства, життя всієї української громади і доля нашого народу на Батьківщині. Жити ввесь час життям своєї спільноти, це являє характеристичне кожному, на правду відданому членові свого народу, воно й було у великій мірі характерне і сл. д-р. Богданові Олесницькому.

Від наймолодших літ, а особливо починаючи від студентських часів аж до кінця свого трудоволюбного і повного посвяти життя, він присвячував багато часу і енергії українській громаді й народові.

Плани, які ще в телефонічній розмові покійний снував для розвитку Товариства й громади, йому не вдалося здійснити, бо вже два дні пізніше стан здоров'я нагло погіршився, і він був змушений повернутися в лікарню, де після кількох тяжких важкої боротьби за життя, його мужнє серце перестало битися.

Д-р Богдан Олесницький

народився 5 лютого 1914 року в Берліні, Німеччина, де його батько Федір відбав банкову практику. Дитинство провів у Станіславові, де закінчив початкову німецьку школу і українську гімназію, здавши іспит зрілості з відзначенням. Також з відзначенням склав вимогання польською мовою вступні іспити на факультет медицини Львівського Університету. Як студент медицини відразу вступив в українську „Медичну Громаду“, та віддану працював в ній спочатку як член управи, а потім як її голова. Тоді також став членом проти-алькогольного Товариства „Відкуплення української громади й народу“.

Плани, які ще в телефонічній розмові покійний снував для розвитку Товариства й громади, йому не вдалося здійснити, бо вже два дні пізніше стан здоров'я нагло погіршився, і він був змушений повернутися в лікарню, де після кількох тяжких важкої боротьби за життя, його мужнє серце перестало битися.

Обдарований непересічними журналістичними здібностями, ще в студентських

часках співпрацював з українськими львівськими щоденниками „Діло“ і „Новий Час“, в яких часто появлявся за його редакцією статті під заголовом „Медицина і Здоров'я“. Крім цієї медичної сторінки він писав і друкував також статті і репортажі на різні актуальні громадські теми. Всі ці статті йому вдалося зберігти і вивезти за океан на нове місце поселення. Він їх переробив декому з колег, які ділилися з ним істотною і подивом слухали ці гарні репортажі з мандрівок по Гучульщині й інших закутках галицької волости, милуючись його гарним стилем, гостротою ума і неабиякою спостережливістю долі і неволі українського народного життя — насліддів ворожого й насильницького трактування західної вітки українського народу польським окупаційним режимом. Надіємось, що в свій час можна буде побачити всі його статті видані окремою публікацією.

Закінчивши медичні студії, Богдан Олесницький став асистентом д-ра Марія-

на Панчишина, професора внутрішньої медицини. В нього д-р В. Олесницький не тільки спеціалізувався в ділянці внутрішньої медицини, але засвоював собі вмілість підходу до громадських справ. Між ними втворювалися дружні відносини, які тривали аж до трагічної і передчасної смерті цього славного лікаря — громадянина. Проф. д-р М. Панчишин був для нього не тільки вчителем мистецтва медицини, але й прикладом до наслідування у громадському житті. Будучи позитивістом у громадському житті, професор М. Панчишин передав цю філософію свого учителя д-р Богдан Олесницький вступив в життя не тільки добре вишколеним і вповні підготовленим лікарем, але і громадянином, який увійшов у вир успішного життя озброєний послідовним позитивізмом.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

Нарад Річного Засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу яке відбулося в днях 19-го до 23-го травня 1975 року на „Союзівці“ в Кергонксоні, Н. Й.

(15)

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Голова Організаційної Комісії д-р Іван Скальчук: Склад Організаційної Комісії був такий після ухвалення Комісії: Іван Скальчук — голова, Євген Репета — секретар, Мирослав Кальба — заступник, та члени — Анна Гарас, Тарас Шмагала, Володимир Запаранюк, Василь Дідюк, Іван Олександровський, Ярослав Падок і з Головного Екзекутивного Комітету головний організатор Степан Гавриш. Також був запрошений на наради головний представник Іосип Лисогір. Вчора ми відбули три засідання, ранке, полудне та вечірнє. На цьому останньому був привітаний головний представник. Ми опрацювали план праці і його вам подаємо. Ми користувалися планом складенням ще в січні головним організатором, що його вже затвердив був Головний Екзекутивний Комітет, та розглядали внески поодиноких членів нашої Комісії. Обговорюючи ряд справ, ми ствердили, що центральними трьома проблемами є справи:

1. Нашого будинку і його фінансування
2. Організаційного Відділу
3. Нашого видавництва „Свобода“.

В наших планах ми брали під увагу фінансовий стан, в якому знаходимося. Ми дуже часто в наших організаційних планах перевищували норму, тому чим разом наш план є складений так скромно, що вже немає ні одного долара, щоб його можна було пропустити, чи заощадити. Наш план передбачає витрати на персонал, який повинен би забезпечити успішне виконання організаційної мети — квоти 4,500 членів. Ми теж призначили малі суми на засоби — середники, що їх треба мати, щоб виконати ці плани. Сума призначена на організаторів вагається від 43,500 до 51,500 дол., тому що ми можемо наймати цих працівників на ставки від 7,000 до 10,000 дол. річно, залежно від їхнього досвіду в такій праці. Секретарі нашої Комісії просять прочитати протокол наради і запропоновані резолюції.

Секретар Організаційної Комісії Євген Репета відчитав наступне:

Протокол наради Організаційної Комісії, які відбулися 21-го травня 1975

Склад Організаційної Комісії після ухвалення був такий: Іван Скальчук — голова, Мирослав Кальба — заступник голови, Євген Репета — секретар, Анна Гарас, Тарас Шмагала, Володимир Запаранюк, Василь Дідюк, Іван Олександровський, Ярослав Падок — члени. З уряду до Організаційної Комісії входив Степан Гавриш. Різно ж Комісія запросила на нараду головного представника Іосипа Лисогіра. Комісія користувалася такими матеріалами:

1. Планом Організаційного Відділу, затвердженим Головним Екзекутивним Комітетом в січні п. р.;
2. Планом Організаційного Відділу, що його пропонує Комісія головний організатор Степан Гавриш;
3. Внесками членів Організаційної Комісії.

У висліді ділових нарад вирішено пропонувати Головному Уряду наступні резолюції:

РЕЗОЛЮЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

1. Організаційна мета на 1975 рік — здобути 4,500 нових членів, в тому в Канаді 650 членів.
2. Для досягнення цієї мети потрібно:
  - а) Крім зайнятих тепер організацій прийняти на працю двох обласних організаторів для терену ЗСА та одного для Канади. Їхніми обов'язками буде: активізувати секретарів Відділів, окружних і місцевих організаторів, Окружний Комітет, приєднувати нових членів і доповнювати виконання плану, виготовленого Організаційним Відділом та затвердженого Головним Екзекутивним Комітетом для даної області. Платні обласні організаторів — 8,000 до 10,000 дол. річно.
  - б) Прийняти на працю асистента головного організатора з річною платнею 8,000 до 10,000 дол.
  - в) Збільшити число постійних організаторів до 12, беручи в першу чергу до уваги великі центри поселення українців.
3. Інші засоби:
  - а) Оголошення на українських радіопрограмах (22). Фонди на ці оголошення — 6,500 дол.
  - б) Винагороди Школам Українознавства, або їхнім учням-першунам з нагоди закінчення шкільного року. Сума 3,000 дол.
  - в) Секретарсько-організаторські курси по всіх округах. Максимальні кошти 2,000 дол.
4. Загальна сума на ці організаційні видатки в бюджеті вноситься від 43,500 до 51,500 дол.
5. Центральний секретарсько-організаційний курс на Союзівці в 1976 році.
6. Заангажувати професійного фахівця з ділянки братського забезпечення для проаналізування та оцінки нашої організаційної системи.
7. Заснувати Окружний Комітет УНСОУ в тих осередках українського поселення, де їх ще досі не маємо.
8. Влаштувати панелі — зустрічі з українським громадянством для ознайомлення його з проблематикою УНСОУ.
9. Нав'язати тісний контакт з молодіжними та студентськими організаціями для організування молодіжних Відділів УНСОУ.

Іван Скальчук — голова
Євген Репета — секретар
Мирослав Кальба — заст. голови
Анна Гарас
Тарас Шмагала
Василь Дідюк
Володимир Запаранюк
Іван Олександровський
Ярослав Падок
Степан Гавриш — головний організатор

Пропоновані резолюції підтримав головний радний д-р Богдан Футей та головний секретар Володимир Сохан. Після того заступник головного представника д-р Іван О. Флис зарядив відрядження над внеском, тому, що це було згодою до дискусії. Пропоновані резолюції Організаційної Комісії прийнято одностайно.

Заступник головного представника д-р Іван О. Флис заповів, що на чергу прийшов звіт Культурно-освітньої Комісії, та запросив до слова головного контролера інж. Івана Ващука, як голову цієї Комісії.

Голова Культурно-освітньої Комісії інж. Іван Ващук: Ви покликали нашу Культурно-освітню Комісію в такому

складі: Іван Ващук, Іван Скальчук, Мирон Куропас, Богдан Футей, Анна Чопик, Анатолій Дорошенко, Василь Дідюк і з уряду головний редактор Антін Драган. Культурно-освітня Комісія відбула чотири сесії. На першій ми обрали головою д-ра Мирона Куропаса, заступником Івана Ващука і секретарем редактора Антона Драгана. Першими трьома сесіями проводив Мирон Куропас, який опісля зрештитував за посту голови, а четвертою сесією проводив Іван Ващук. Ми виступили проєкт резолюцій, які попросили редактора Антона Драгана відчитати.

Секретар Культурно-освітньої Комісії редактор Антін Драган відчитав наступне:

РЕЗОЛЮЦІЇ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОЇ КОМІСІЇ

I

Головний Уряд Українського Народного Союзу, зібраний на річному засіданні в травні 1975 року, в імені 89,000 свого членства:

1. Шле найсердечніші братні привітання поневоленому, але нескореному Українському Народу, який в найжорстокіших обставинах ворожої окупації і гніту продовжує творити непримирно цінності в усіх ділянках культури і науки та збагачує ними вселюдську скарбницю.
2. Висловлює своє найбільше обурення та найрішучіший протест проти постійно збільшуваних і посилюваних походу комуністсько-московського окупанта проти української духовності та безпощадного нищення українських культурних здобутків і жорстокого переслідування, арештів і засудів та знущання над творцями і носіями української культури.
3. Шле свій салют і подив усім тим творцям і діячам української культури, які апаля жертвою переслідувань і знущань окупанта та не тільки „караються“, але і не „каються“, і в ув'язненні продовжують героїчну боротьбу за свої людські і національні права.

II

Головний Уряд Українського Народного Союзу, який зібрався на річні наради в 25-літній героїчній смерті головного командира УПА ген. хор. Тараса Чупринки та в 50-літній прощальній церемонії в Україні та Східній Україні Молоді, закликає своє членство включитися масово в імпрези для вшанування пам'яті ген. хор. Тараса Чупринки та героїв процесів СВУ і СУМ.

III

Головний Уряд Українського Народного Союзу:

1. Вітає всіх творців і носіїв української культури на поселеннях поза межами своєї Батьківщини, зокрема в ЗСА і в Канаді, та прикликає їх повну підтримку і допомогу в межах своїх можливостей.
2. Закликає всі свої Відділи та все своє членство в ЗСА і в Канаді всіма своїми силами і засобами постійно підтримувати і в потрібні моменти допомагати установам і особам, які зберігають, творять і планують українські культурні цінності, збагачуючи ними культурні скарбниці своїх країн.
3. Закликає свої Відділи і Членство давати постійно свою допомогу та по своїм силам і спроможностям підтримувати українське рідне і парафіяльне шкільництво та всі почини для встановлення і розвитку українських студій в коледжах і університетах.

IV

У зв'язку із 200-літтям Американської Незалежності та 100-річчя українського поселення в українському владі в ріст і розвиток цієї країни, Головний Уряд Українського Народного Союзу закликає все своє Членство:

1. Дати повну підтримку крайовому та місцевим Українським Комітетам 200-річчя Американської Незалежності та взяти масову і активну участь як у загальних, так зокрема в українських починках та імпрезах для відзначення цих Великих Роковин. Головний Уряд зокрема закликає своє Членство до масової участі у запланованих українських крайових імпрезах у Філадельфії та Вашингтоні.
2. Доручає Головному Екзекутивному Комітетові:
  - а) подбати про відповідні власні і підтримати заплановані та здійснювані іншими установами відповідні публікації з цієї нагоди;
  - б) подбати, в порозумінні та у співпраці з іншими установами, про встановлення музею і архіву українського поселення в Америці;
  - в) влаштувати відповідні імпрези в колекції українського поселення та започаткування УНСОУ в Пенсильванії і на своїй оселі „Союзівці“.

V

Головний Уряд УНСОУ доручає Головному Екзекутивному Комітетові:

1. Продовжувати і розвивати книжкове видавництво в українській та англійській мовах;
2. Приписати заходи для видання Гаслової Енциклопедії Українознавства в англійській мові, зокрема подбати про закінчення в найкоротшому часі законного домовлення з Науковим Товариством ім. Шевченка в Європі про набуття права на англійське видання цього монументального твору.

VI

Головний Уряд УНСОУ доручає Головному Екзекутивному Комітетові перевірити потребу і можливості для реорганізації теперішніх академічних курсів українознавства на „Союзівці“ і їх перемістити на курси громадського провідництва для української молоді.

VII

Головний Уряд УНСОУ закликає все своє Членство в Канаді найбільш активно підтримувати акцію здійснювання політики багатомовності в цій країні.

VIII

Головний Уряд УНСОУ закликає Членство в ЗСА в Канаді брати активну участь у всіх ділянках життя своєї країни, зокрема в політичній, та давати повну підтримку і допомогу всім тим українцям, які в тому житті займають відповідальні пости, або на них кандидують.

IX

Головний Уряд УНСОУ доручає д-рові Мироні Куропасі, як проєктованцю, приготувати загальний план запропонованого видання — колективної праці про головні осередки українського поселення в поодиноких стейтах і представити його членам Культурно-освітньої Комісії, яка, апробувавши цей план, передасть його з відповідними рекомендаціями Головному Екзекутивному Комітетові. На редакційну підготовку цієї праці передбачені кошти в сумі 7,500 дол.

Іван Ващук — голова
Антін Драган — секретар
Мирон Куропас
Богдан Футей
Іван Скальчук
Анна Чопик
Анатолій Дорошенко
Василь Дідюк

Після короткої дискусії, в якій взяли участь: головний радний інж. Мирослав Кальба, головний редактор Антін Драган і головний контролер мгр Іван Геврик, заступник головного представника д-р Іван Флис зарядив голосування над пропонуваними резолюціями Культурно-освітньої Комісії і їх прийнято одностайно.

Заступник головного представника д-р Іван Флис попросив до звіту голову Комісії Марію Душник, заступницю головного представника.

Голова Жіночої Комісії Марія Душник: Наша Жіноча Комісія, яка складається з таких членок: Марія Душник — голова, Марія Чучман — секретар, Уляна Дічук, Анна Чопик, Текля Мороз, відбула свої наради, у висліді яких пропонуємо Головному Уряду затвердити наступні резолюції та рекомендації.

РЕЗОЛЮЦІЇ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ЖІНОЧОЇ КОМІСІЇ

Резолюції:

1. Тому що 1975-й рік є Міжнародним Роком Жінок і тому, що під час цього року будуть проведені різні дії з ціллю поширення соціальних і людських прав жінок, члени УНСОУ, а зокрема членики — жінки УНСОУ, повинні взяти участь в акціях оборони переслідуваних жінок в Україні, права яких жорстоко погано.
2. У зв'язку з Конференцією Міжнародного Року Жінок та „Трибуною“ (форумом), влаштовуваною в Мексико в дні 19-го червня до 2-го липня 1975 року в справі прав жінок та їхнього всебічного розвитку, участь в яких візьмуть жінки з цілого світу, в склад делегації українських жінок із ЗСА, Канади, Південної Америки й Австралії повинна вийти делегатка від Українського Народного Союзу.
3. В 1975-му році членики — жінки УНСОУ повинні дати спеціальні призначення за їхні осіти в УНСОУ та в громаді.
4. Відкриття пам'ятника Лесі Українки, найбільшій українській поетесі, яке відбудеться 13-го вересня 1975 року на „Союзівці“ з відповідною програмою, повинно бути широко розголосене у „Свободі“ та в „Українському Тижневику“ з ціллю притягнення до якнайчисленнішої участі в цьому торжестві членства УНСОУ.
5. Тому що УНСОУ є братською допомогою установою, заснованою для несення допомоги своєму членству, Відділи та поодинокі члени УНСОУ повинні допомагати незможним, старим та хворим членам, як також незможним українцям по цілому світі.
6. Відносно допомоги, що їх ми виплачуємо хворим на підставі внесених аплікацій з лікарських посвідченнями, такі аплікації на допомогу повинні бути прийняті без лікарських посвідчень, коли аплікантам вже більше, як 65 років і коли вони вже раніше вносили такі аплікації із лікарських посвідчень.
7. Бюджет Жіночої Комісії 1,000 дол.

Рекомендації:

- Жіноча Комісія УНСОУ рекомендує:
1. Щоб під час 1975-го року, який є Міжнародним Роком Жінок, кожна членка — жінка УНСОУ організувала щонайменше одного нового члена УНСОУ і цим причисляла до росту УНСОУ.
  2. Щоб двома членами — дітьми признати безплатний три-тижневий поїзд на двох тижнях на „Союзівці“.
  3. Щоб вислати кондолеційні листи до аді по смерті їхніх мужів — членів УНСОУ разом з повідомленням, що передіти за „Свободу“ їхніх мужів — покійних членів будувати продовження на шість місяців, після чого вдова зможе на власний кошт передіти за „Свободу“.
  4. Щоб роздавати „Український Тижневик“ безплатно під час більших імпрез, влаштовуваних молоддю, щоб таким способом збудити зацікавлення молоді „Українським Тижневиком“, та щоб зазначити відповідну особу для перепродажування цієї акції.

Марія Душник — голова
Марія Чучман — секретар
Уляна Дічук
Анна Чопик
Анна Гарас
Текля Мороз

В доповненні до запропонованих резолюцій та рекомендацій голова Жіночої Комісії Марія Душник пояснила докладніше про стан зборів на пам'ятник Лесі Українки (понад 2,000 дол.) та плани відкриття пам'ятника. Після цього пропонувані резолюції та рекомендації Жіночої Комісії прийнято одностайно.

Головний контролер д-р Іван Скальчук висловив побажання, щоб апробовані Головним Урядом резолюції та рекомендації впорядкувати інакше, як їх тут затверджено, тобто в порядку важливості цих справ і так їх опублікувати в „Свободі“. Ця завага відноситься до резолюції Культурно-освітньої Комісії, які він радить помістити на першому місці.

Заступник головного представника д-р Іван Флис попросив до чергового звіту голову Комісії для Старших Союзівців почесного члена Головного Уряду інж. Степана Куропаса.

Голова Комісії для Старших Союзівців інж. Степан Куропас: Наша Комісія ухвалила в садибі д-ра Я. Падок, де відбулось наше засідання, в такому складі: Степан Куропас — голова, д-р Ярослав Падок — секретар, Марія Чучман — заступник голови, Володимир Дідюк — касир. А що Комісія не має грошей, то ми запропонуємо Фінансовій Комісії призначити в бюджеті для нашої Комісії 100.00 дол. З нами був на нарадах наш сеньйор пан Роман Слободян. Перед тим, поки наш секретар відчитав пропонувані рекомендації, я прошу до слова нашого доголітного касира сеньйора пана Романа Слободяна.

СЛОВО ПОЧЕСНОГО ЧЛЕНА ГОЛОВНОГО УРЯДУ РОМАНА СЛОБОДЯНА

Шановні Урядовці! Я хотів би на хвилину хоч частинно додати збільшити оте напруження, яке є сьогодні між нами. Спалася так, що я є вже 60 років головним урядовцем УНСОУ. А тому, що ми якраз в той час святкуємо Воскресіння, мені пригадується одна історія з недавніх часів, де Євген Ярославський, славний бесідник-оратор про-

мовляв до десятків тисяч людей про безбожництво. Одного разу він промовляв в Москві в театрі до трьох тисяч людей. Промовляв три години з повним патосом цей оратор і він був певний, що цих трьох тисяч людей він вже навів на вершину безбожництва. І коли він скінчив промовляти, тоді він запитав: Може хтось з вас тут привітних готов зі мною дискутувати? Тоді виступив перед подієм наш старший український козак, понад шість стіп високий, з великими вусами, і каже: Товаришу, я хочу промовити. Добре, каже Ярославський, але не довго. Ні, каже козак, я буду говорити коротко. І він став перед публікою і сказав: Христос Воскрес! А три тисячі людей відповіли зі залу голосно: Воістину Воскрес! І так на тому закінчилися ціле оте безбожництво і промова того славного чоловіка.

Український Народний Союз побудував будинок. Будинки УНСОУ, який вже славний в цілому світі. Він є славний при візді до Нью-Йоркського порту побіч статуї Свободи. „Нью Йорк Таймс“ і всі інші часописи якраз славлять цей будинок і всім він подобається, тільки нам ні. А не подобається нам тому, бо не дає нам фінансів. Панове! Найбільша і найважливіша сила це людина, людський матеріал, а фінансовий він описує. Ми мільйони збудуємо. Я починаю оті мільйони з менше, як 500.00 дол. і залишив понад 30,000.000 першої класи інвестиції. Значиться, нам це вдалося і безперечно, що ми будемо далі ці мільйони нагромаджувати. Один грецький філософ сказав, коли п'яти його, що є найкраща сила у світі і людства. Він сказав: найкраща є бесіда — слово. А що є найгірше? Бесіда також. Добрим словом — доброю бесідою ми будемо. Коли ви говорите про свою організацію добре, ви її будете. Коли ви говорите добре про своїх бізнесменів, ви будете. Коли говорите добре про церкви, школи, народні доми і наші інституції, ви їх будете. Але з хвилиною, коли говорите щось іншого, робите навпаки, то безперечно ви руйнуєте. Не дай Боже, щоб ми руйнували. Дай Боже, щоб ми відносилися оптимістично, а ніколи песимістично.

Я зазначив собі ще пару слів тут недавно тепер своїм звичайним олівцем. УНСОУ був, Союз є і Союз залишиться, коли нас не стане. Але від нас тепер буде залежати найбільше, скільки праці ми вложимо в цей наш Союз. Я пережив кілька депресій від 1907 року аж до тепер і, Богу дякувати, нам вдалося отой союзницький корабель, мимо цих прикрих бур, мимо цих великих хвиль, дотримати до щасливого порту. Я в те вірю, що і тепер так буде. Безперечно, що наш головний представник і Головний Екзекутивний Комітет не мали на думці того, що настане депресія. Таке воно вже було перед тим і таке воно буде в майбутньому. Нам треба на це все лише дивитися оптимістично, а не песимістично. Я собі пригадую, як в 1907 році американські робітники чекали в чергах, щоб дістати ложку страви. І Америка піднеслася з цієї та з чергових депресій і вона мала довгі роки економічного росту та добробуту. Наша Україна та її народ переживають тепер лихоліття. Але тоді, коли 200 літ тому згинула воля на Україні, на американській землі розвивалися наші організації, наші церкви і наші школи.

Я вірю, панове, що і сьогоднішні наші наради будуть оптимістичні, будуть гарні і ми внесемо гарні резолюції без різниці партій та тих, чи інших напрямків. Наша справа була моя справа. Для мене була не республіканська, демократична, чи інша партія, для мене була партія Український Народний Союз. І за цей цілий час я старався і я сьогодні можу сказати на скільки мого життя (понад 85 років), як сказав я на посвяченні нашого будинку, що я був би дуже радий, щоб дожити того століття і щоб ми дійсно змінилися тим, що побіч статуї Свободи стоїть наша статуя Свободи, дім Українського Народного Союзу.

Після слова почесного члена Головного Уряду Романа Слободяна заступник головного представника д-р Іван О. Флис попросив почесного члена Головного Уряду д-ра Ярослава Падок, секретаря Комісії для Старших Союзівців, відчитати пропозиції рекомендації цієї Комісії.

РЕКОМЕНДАЦІЇ КОМІСІЇ ДЛЯ СТАРШИХ СОЮЗІВЦІВ

1. Провірити можливості, правні і фінансові, для збудування одного, чи більше, домів для старших членів УНСОУ і можливо скоро приступити до будови першого, відремонтованого. Такі будинки, на кошт уряду й заходами УНСОУ, повинні постати в усіх більших осередках членства УНСОУ.
2. Подбати про заснування цвинтаря в Кергонксоні, або у найближчому сусідстві, чи то на ґрунті УНСОУ, чи окремим набути на це ґрунт.
3. Пропагувати серед членства УНСОУ, зокрема серед самітників, записи свого майна на народні цілі, а у випадку заснування Фонду Допомоги Старшим Членам УНСОУ, на цей Фонд, який в потрібні моменти повинен бути зачартерований.
4. Зорганізувати пізню осінню цього року з'їзд старших членів УНСОУ на „Союзівці“ для доварської зустрічі і для застанови над потребами старших членів УНСОУ та способами і засобами їх заспокоєння.

Степан Куропас — голова
Марія Чучман — заступниця
Ярослав Падок — секретар
Роман Слободян
Іван Іванчук
Володимир Дідюк

Пропонувані рекомендації Комісії для Старших Союзівців підтримав головний радний інж. Анатолій Дорошенко, після чого заступник головного представника д-р Іван Флис ствердив, що немає згодошень до дискусії і піддав пропозицію під голосування. Пропонувані рекомендації Комісії для Старших Союзівців прийнято одностайно.

Заступник головного представника д-р Іван Флис представив привітних на залі наради: голову Окружного Комітету Відділів УНСОУ в Чикаго Михайла Ольшанського, голову Окружного Комітету Відділів УНСОУ з Рочестера Василя Гуссара з дружиною, союзного діляка з Рочестера Константина Шевчука з дружиною і архітекта інж. Юліана Ястремського, якого він попросив подати докладніші інформації про будинок УНСОУ.

Інж. Юліан Ястремський: Здається це вже четвертий раз виступаю перед вами. Пригадую собі, що перший раз, як може другий, я згадував вам про справу скли. Тоді теж інформував я вас про помірковані кошти будови і про те, що до коштів будови звичайно добувалося 10 до 15 відсотків, коли брати до уваги початковий контракт і кінцевий кошт будови. До початкових коштів будови дійшли кошти усунення скли, які ми обчислюємо на 238,000 дол. Коли б не було додаткових коштів, будинок коштував би нас 10,116,000 дол. Але вже в часі будови ми змінили наш план і дещо додали за ціну 133,000 дол., тому кошт будови підвищено до 10,249,000 дол. Разом із додатковими коштами пристосування внаслідок перебудови до потреб лікарів нас коштує вже будинок 10,741,412 дол., а це остало до заплати контракторів 285,000 дол., в яких є сума 50,000 дол., що б здержано контракторів до часу викінчення певних робіт і поправок. Контрактор поставив вимогу доплатити йому до цієї контрактної ціни зі змінами, на які ми погодилися, ще понад 750,000 дол., тоді коли ми не бачимо оправдання на таку доплату, крім спільного будови і цим самим підвищення ціни та підняття були його власною винною, за винятком трьох і пів місяців, що їх

він потребував додатково на усунення скали. Будинок мав бути закінчений в червні 1972 року, а з додатком трьох і пів місяця це мало бути в жовтні 1972 року. Тим часом контрактор затулював будову і закінчив її щойно в березні 1974 року, тобто 19 місяців пізніше. Навіть, коли взяти до уваги страйк робітників фабрик елеваторів, то контрактор призначив кінець будови на 9 місяців. Тому ми оспорюємо цю підвищу в ціні будови та передали справу Арбітражній Комісії.

Сам будинок має гарний вигляд і це нас всіх радує. Він практичний, що можна було вже підтвердити при влаштуванні бюр льокаторів. Ціною він не є дешевим будинком, але і не є люксовим, ані спеціально дорогим. Такий будинок в Нью Йорку коштував би по 42 до 45 дол. за побудову кожної квадратної стопи, а ми наш будинок побудували за ціну 33 до 35 дол. за квадратну стопу. Це є дуже гарний будинок і він надається на Головному Канцелярії УНСоюзу та на інші бюрові приміщення. Тепер у цей перехідний час, як бачимо, всі будинки на бюра терплять кризу. Але це йнакш будинок притягне до себе льокаторів першої класи і тоді він за 15-20 років буде повністю заплачений чиншом, а Союзів залишиться реальність і приміщення на Головному Канцелярії і „Свободу“. Коли все буде в порядку, я буду радіти з вами, що я причинився до того досягнення не тільки УНСоюзу, але і всіх українців.

В дискусії, яка вив'язалася над інформацією інж. Юліана Ястремського, взяли участь головний радник Андрій Джула, голова Головної Контрольної Комісії мгр Іван Геврик, головний радник д-р Богдан Футей і почесний член д-р Ярослав Падох. Порушено справи коштів усунення скали і спізнення ствердження цієї скали, нових машин „Свободи“ і плану перенесення видавництва до нового будинку та інсталяції світла і загальні електрики на поверхх призначення для „Свободи“. На ці питання подав висноження інж. Юліан Ястремський.

Заступник головного радника д-р Іван Флис поінформував, що Фінансова Комісія потребуватиме на свій звіт три або чотири години, тому до цього звіту приступити Головний Уряд завтра вранці. Він представив і привітав прийнятих на залі: дружину головного радника Марію Лисогір, дружину головного директора на Канаду Марію Юзик, дружину архітекта інж. Юліана Ястремського, дружину головного секретаря Неонілю Сохан, славного балетиста Василя Авраменка, редактора „Українського Тижневика“ Зенона Снелика та секретарку 178 Відділу УНСоюзу з Менчестер, Нью Гемпшир, Марію Беднарчик.

Головний редактор Антін Драган поінформував, що запропоновану резолюцію конгресмена Флада про проголошення 22-го січня Днем Української Незалежності підтримали вже 14 конгресменів. Така резолюція зобов'язувала б святкувати цей День Української Незалежності щороку. Тому він запропонував і його пропозицію одобрено одногласно, щоб вислати від Головного Уряду телеграму і підтримкою резолюції конгресмена Флада.

Почесний член Головного Уряду інж. Степан Куропас повідомив, що бенкет для учасників цього річного засідання, як і запрошення гостей, почнеться цього ж вечора о год. 7:30 веч.

На цьому заступники головного радника д-р Іван Флис закрив наради цієї сесії і заповів, що чергова сесія річного засідання Головного Уряду почнеться завтра ранком о год. 9:30.

Восьма (рання) сесія

(П'ятниця, 23-го травня 1975)

Цю восьму сесію річного засідання Головного Уряду УНС відкрив о годині 9:40 ранком головний радник Іосип Лисогір та попросив до звіту Фінансової Комісії мгра Івана Винника.

ЗВІТ ФІНАНСОВОЇ КОМІСІЇ

Головний контролер мгр Іван Винник: Фінансова Комісія працювала в такому складі: Іван Винник, д-р Богдан Гнатюк, д-р Іван Флис, мгр Іван Геврик, інж. Іван Ващук, мгр Уляна Дячук і головний радник Іосип Лисогір. Фінансова Комісія відбула два засідання, на яких обговорювала докладно всі цифри на підставі приходів і розходів з минулого року та включила всі пропозиції, що їх предпобудувала Фінансової Комісії поодинокі комісії. Великих змін не передбачуємо, бо не можемо з певністю твердити, що такі мають бути приходи, а такі видатки. Тому дуже просимо над цими справами довго не дискутувати, тому що у пропозиції бюджету мало може бути змін. Звертаю увагу власне тільки на такі позиції, що їх ми могли б змінити, а саме цифри про публікації. Новообраному членів Головного Екзекутивного Комітету ми пропонуємо, згідно з ухвалою Конвенції, підвищити платню із 15,000 на дол. на 17,000 дол. річно, тобто на 2,000 дол. Відносно видатків на Канаду належить тут висноження, що цифри, які подає Канадський Представництво, є частинно включені в організаційні видатки, які платні організаторів, пропаганди, оголошення і т. п. На Канадську Канцелярію призначили ми 3,000 дол., бо мова про пів року 1975, а в річному відношенні це буде сума 6,000 дол. Всі пропозиції Канадського Представництва ми взяли до уваги і вони включені в різні позиції. В загальному ми передбачуємо в пропонованому бюджеті 5,539,500 дол. приходів та 4,895,600 дол. розходів, так що остала б надвишка в сумі 643,900 доларів.

Коли мова про дотації з Народного Фонду, мушу ствердити, що ми отримали масу писем. Як би ми хотіли всіх обділити, нам було б потрібно 100,000 дол., а ми маємо тільки 12,000 дол. Коли б ми хотіли щось у пропонованих дотаціях міняти, просимо пам'ятати, що тоді треба було б, щоб когось додати, когось другого викинути, або, щоб когось збільшити дотацію, треба б когось іншому зменшити дотацію. Ми брали під увагу, що Український Народний Союз є центральною організацією і він повинен призначати дотації тільки центральним установам. Бо, коли б ми хотіли обділити цілий ряд льокальних організацій, то наш бюджет цього не витривав би. Багато організацій та осіб внесли подання про дотації на видання книжок. В минулому ми робили такі спроби, але так траплялося, що потім такої запланованої книжки ніхто не бачив, а дотації були призначені. Наша постанова іде в тому напрямку, що ми згідні дати відповідну дотацію, або закупити певне число книжок, коли видавці здають таку книжку до друку. Ми маємо пропозицію в дотації в сумі 500,00 дол. на видання Українського Історичного Товариства „Історія Української Іміграції в Америці“. Коли видавці приступлять до друку цієї книжки, ми зможемо виплатити їм призначену на це суму.

Над пропонованим бюджетом і дотаціями з Народного Фонду вив'язалася дискусія. Головний радник Євген Репета звернув увагу, що, на його думку, призначено замалу суму в бюджеті на організаційні справи, на що одержав висноження від головного касира Уляни Дячук, головного секретаря Володимира Сохана і головного контролера мгра Івана Винника, що в багатьох позиціях видатків можна було ділити Організаційного Відділу від інших, що такі видатки показані разом, та що в працях в Головному Канцелярії це важче розділяти, які праці належать до Організаційного, а які до інших Відділів. Головний контролер мгр Іван Винник заявив, що в черговому

проекті бюджету, коли б собі цього бажав Головний Уряд, буде можна зробити таку спробу відділити видатки Організаційного Відділу від інших у всіх можливих позиціях, але цим разом це вже не є можливим, бо бюджет вже пригтований так як є предпобудований до затвердження.

В дискусії над пропонованими дотаціями взяли участь: Іван Ожежинський, д-р Ярослав Падох, інж. Мірослав Кальба, інж. Анастолій Дорошенко, мгр Іван Геврик, сен. Павло Юзик, Євген Іванців, д-р Богдан Гнатюк, Володимир Сохан, ред. Антін Драган, д-р Іван Флис, д-р Богдан Футей і Марія Душник.

На всі запити і заваги подав висноження в імені Фінансової Комісії мгр Іван Винник. На пропозицію головного радного інж. Мірослава Кальби, що її підтримала заступниця головного радника Марія Душник, вирішено голосами 17 за і 4 проти включити в список дотацій суму 500 дол. на Український Вільний Університет.

Внесок головного радного Івана Ожежинського призначити дотацію на місцеву українську католицьку церкву, що її саме побудовано в Кергонксоні, відкинуто голосами 14 прсти і 2 за після вислухання голосів, що така дотація була б призначена на льокальну церкву і це було б негідне зі становищем Фінансової Комісії відносно ряду інших подань на льокальні цілі. Тоді на пропозицію головного касира мгра Уляни Дячук вирішено перевести серед членів Головного Уряду збірку їхніх особистих пожертв на місцеву ново-збудовану церкву.

Закривши дискусію, головний радник Іосип Лисогір піддав під голосування пропонований бюджет та список дотацій з Народного Фонду УНСоюзу, які прийнято одностайно в наступному тексті:

ПРЕЛІМІНАР БЮДЖЕТУ НА 1975 РІК:

П Р И Б У Т К И:

1. Членські вкладки:	
Життєве забезпечення	\$ 2,870,000.00
Забезпечення від випадків	75,000.00
Фонд Братський	8,000.00
Разом — членські вкладки	\$ 3,025,000.00
2. Відсотки:	
Від фондів	1,170,000.00
Від річних позичок	315,000.00
Від членських позичок	21,000.00
Від уцілів	15,000.00
Від банкових конт	2,000.00
Разом — відсотки	\$ 1,523,000.00
3. Різні прибутки:	
Фонд Сирітський	13,000.00
Фонд Наглої Потреби	3,500.00
„Свобода“	520,000.00
„Союзівка“	370,000.00
Чини від реальностей	75,000.00
Амортизація і зиск з продажі інвестицій	5,000.00
Різні прибутки	991,500.00
Разом — всі прибутки:	\$ 5,539,500.00

В И Д А Т К И:

1. Виплати грамот:	
Виплати дозрілих винувальних грамот	840,000.00
Пожертви виплати	780,000.00
Виплати від випадків (АДЦ)	20,000.00
Подільне забезпечення	5,000.00
Грошові звороти	240,000.00
Забезпечення батьків дітей	5,000.00
Разом — виплати грамот	\$ 1,890,000.00
Дивіденди	487,000.00
Фонд Сирітський	10,000.00
2. Кошти адміністрації:	
Платні:	
Головних урядовців	77,000.00
Працівників	243,000.00
Разом:	\$ 320,000.00
Забезпечення:	
Пенсійний фонд	75,000.00
Хворобове	17,000.00
Від каліцтва	5,000.00
Групове	9,000.00
Соц. і від безробіття	25,000.00
Відправа працівників	10,000.00
Разом	\$ 141,000.00
Разом кошти адміністрації	\$ 141,000.00

Різні канцелярські видатки:	
Друки і канцелярські прибори	38,000.00
Почта	14,000.00
Телефон	16,000.00
Забезпечення	3,000.00
Винайм машин	10,000.00
Канадські Корпоративні податки	39,000.00
Канадська Канцелярія	3,000.00
Актуарії	8,500.00
Разом канцелярські видатки	\$ 125,500.00

Організаційні видатки:	
Оголошення і друки	24,000.00
Лік. бадання нових членів і гол. лікарів	8,000.00
Винагорода відділовим організаціям	75,000.00
Винагорода обласним організаціям	25,000.00
Секретарська винагорода	272,000.00
Винагорода передпідприємств і касирів	2,000.00
Кошти подорожж обласних організацій	17,000.00
Обласні засідання	2,000.00
Разом — Організаційні видатки	\$ 425,000.00
Кошти річного засідання	18,000.00
Кошти контролю	7,000.00
Разом — кошти	\$ 25,000.00
Кошти репрезентації	25,000.00
„Свобода“ — орган	290,000.00
Виплати друкарні	520,000.00
Виплати „Союзівки“	355,000.00
Виплати на реальності	30,000.00

Комісії:	
Стипендія	15,000.00
Спортна	6,000.00
Молоді	1,000.00
Жіноча	1,000.00
Канадська	1,000.00
Фінансова	1,000.00
Старших Союзівців	100.00
Разом — Комісії	\$ 25,100.00
Допомоги і пожертви	35,000.00
Дотації організаціям	12,000.00
З Фонду Наглої Потреби	5,000.00
Разом — допомоги і дотації	\$ 52,000.00
Різні виплати	\$ 30,000.00

Інвестиційні видатки:	
Втрати на річних позичках	45,000.00
Втрати при продажі фондів	15,000.00
Амортизація	20,000.00
Разом:	\$ 80,000.00

„Міжнародний обрій та українська справа“ — панель ООЧСУ в Пасейку

Темами доповідей панелі, влаштованої 7-им Відділом ООЧСУ 22-го лютого ц.р. в Українській Централі в Пасейку, були: „Перспективи розвитку міжнародної ситуації та положення України“ (мгр В. Микіула), „Потреби всеукраїнської єдності та можливості консолідації політичних партій“ (ред. В. Левенець) та „Українська думка серед нескорених в Україні“ (д-р В. Савчак).

Відкриваючи панель, голова Відділу ООЧСУ д-р Мірослав Вих привітав на залі коло 150 осіб та представивши панелістів, подав короткі дані про їхню політичну і громадську діяльність.

Модератор Теодор Олещук попросив до слова мгра В. Микіулу. Прелегент подав вичерпну аналіз міжнародних відносин політичного і економічного життя, починаючи від закінчення Другої світової війни до наших днів. Творення Західного і Східного блоків, їх відосередні тенденції — розпад колоніальних імперій на Заході, третій блок, створений країнами, що відпали від метрополії, а на Сході — процес розколу монолітності союзу впливу в процесі активізації національних інтересів країн. Вихід на міжнародну арену нової потуги — комуністичного Китаю. Втрата панівного значення, як політичного центру світу, Західною Європою, розпад західних союзів та послаблення НАТО. Конфлікт на Близькому та Середньому Сході. Жидівсько-арабський конфлікт та релігійна війна. Стан сільсько-господарської продукції СРСР, як наслідок низької продуктивності централізованої соціалістичної системи та малопродуктивності колгоспної системи — ось в загальних рисах питання, обговорювані прелегентом, який перейшов далі до міжнародних конфліктних ситуацій, зокрема, політичних конфліктів, суперництва між Китаєм і СРСР, Росією за панівну роль в комуністичному світі; зростання національних рухів і тенденцій у народів світу, і на тлі міжнародної ситуації — українська проблема, у складення політичного детанту, а зокрема після Гельсінської угоди.

Орієнтацію на червоний Китай, ідеологічні позиції якого є ворожими для нас, доповідач вважав нереальним фантазією, хоч не виключає зустрів між Пекіном і Москвою. Українська справа на світовій арені може виступати в наслідок припинення детанту, але не має вигляду, тому, на думку доповідача, перед нами ще довгий і тяжкий шлях боротьби в напрямку підготовки національної і соціальної революції та творення підбудови власної сили.

Прелегент передбачав несприятливі обставини в найближчому чвертьстолітті з огляду на зменшення економічної ваги України відносно Росії, зобумовлене концентрацією розвитку промисловості в Сибіру та інших східних частинах СРСР. Мінеральні ресурси України вичерпуються інтенсивною експлуатацією їх Москвою і експортом руди до сателітних країн. Проте, прелегент вбачав можливість приходу до влади в СРСР нового покоління менше догматичних, свідомих недоліків союзу, східних частин СРСР. Мінеральні ресурси України вичерпуються інтенсивною експлуатацією їх Москвою і експортом руди до сателітних країн. Проте, прелегент вбачав можливість приходу до влади в СРСР нового покоління менше догматичних, свідомих недоліків союзу, східних частин СРСР. Мінеральні ресурси України вичерпуються інтенсивною експлуатацією їх Москвою і експортом руди до сателітних країн. Проте, прелегент вбачав можливість приходу до влади в СРСР нового покоління менше догматичних, свідомих недоліків союзу, східних частин СРСР.

Черговий доповідач ред. В. Левенець підкреслював загострення потреби української національної єдності, як у зв'язку з ростом „нескореності“ на рідних землях, так і для успішної протидії зорганізованій інтенсивній акції всіх російських партій і угруповань на емігрантській території, що зростає з появою апостолів „федералізму“ і „непередіришенства“ — російських дисидентів.

Переслухавши Комісії Ім. Сахарова і засідання Європейського Парламенту були доказом того, що навіть успішні на цьому відтинку дії організації типу АБН недостатні на довшу мету. Прелегент сказав, що до об'єднання можна дійти основною ревізією практичного підходу до оцінок політичних явищ, що вимагає відмовлення від певних амбіцій деяких менших партій. Доцільність консолідації українських політичних сил залежатиме від того, чи УНРАда зробить кроки в напрямку реорганізації внутрішньої структури, наслідком чого політичні сили з численним членством мали б в УНРАді відповідну кількість голосів. Консолідація

ДОТАЦІЇ З НАРОДНОГО ФОНДУ УНС

1. Світовий Конгрес Вільних Українців — СКВУ	\$ 2,000
2. Український Конгресовий Ком. Америки — УККА	2,000
3. Комітет Українців Канади — КУК	300
4. Українська Католицька Церква — УКЦ	500
5. Консисторія Української Православної Церкви — УПЦ	500
6. Наукове Товариство Шевченка — НТШ	500
7. Українська Вільна Академія Наук — УВАН	500
8. Наукове Товариство Шевченка Канади — НТШК	250
9. Українська Вільна Академія Наук Канади — УВАНК	250
10. Союз Українських Студентських Товариств Америки — СУСТА	300
11. Союз Українських Студентів Канади — СУСК	150
12. Союз Українців Америки — Музей	250
13. Українське Історичне Т-во — УІТ (умовне)	500
14. Українська Капела Вандурствів Америки	100
15. Пам'ятник Тарасові Шевченкові в Парагваї	100
16. Пам'ятник Лесі Українки в Канаді	100
17. Спілка Української Молоді Америки — СУМА	500
18. Плат, Організація Української Молоді в ЗСА	500
19. Молодь Української Національності — МУН	200
20. Об'єднання Демократичної Української Молоді — ОДУМ	2000
21. Плат, Організація Української Молоді в Канаді	150
22. Спілка Української Молоді Канади — СУМК	150
23. Об'єднання Демократичної Української Молоді Канади	150
24. Молодь Українського Національного Об'єднання — Канада	150
25. Студії Українознавства на Пенсильванському Університеті	250
26. Комітет 200-ліття Америки і 100-ліття Укр. Пос. 1,000	
27. Український Вільний Університет — УВУ	500
Разом: \$ 12,000	

Головний радник Іосип Лисогір попросив до слова головного контролера мгра Івана Винника, який від імені Фінансової Комісії відчитав наступні пропозиції резолюцій:

(Продовження буде)

Список жертводавців на Фонд УВУ

Управа Фондації Українського Вільного Університету подає до відома список жертводавців на фонд УВУ. Зеновій Юрків, Пасейк — 500 дол.; по 250 дол. — д-р Євген Грабарчук, Натлі (здекл. 1,000 дол.), Василь Кий, д-р В. Корчмарик, Іренгис — збірка 205.00, д-р Іванна Ратич, Едісон — 200 дол.; Українське Лікарське Т-во, Мериланд — 150 дол. Остан Захаряк, Оук Парк, Міч. — 110 дол.; по 100 дол. — д-р Мірослав Прокоп, Нью Йорк, Павло Бабак, Іван Кузь, Пасейк, В. Буцка, І. Возняк, Мек Кіс Рак, д-р Ілля Андрусак, Делройт, д-р Юрій Розгін, Стерлінг Гтс., Сергій Омеленко, Вал. Лейк, Рой Селел, Діярборн, Микола Швед, Делройт, Іван Петруська, Трой, Михайло Петрусько, Фазер, Федір Федоренко, Трой, Український Золотий Хрест, Відділ 14, Делройт, Филип Місонг, Леонія, д-р Михайло і Стефанія Стефанів, Натлі, мгр Іван Костюк, Трентон, д-р Богдана Салабан, Боффало, д-р Євген Федоренко, Марріс Плейн, „Трибу“ — Ошадно-стеваса Каса, Ньюарк, Анна Дубас, Ньюарк, Надя Кух, С. Орендж, д-р Роман Ричок, Мейлвуд, Володимир Псуї, Ірінгтон; 75 дол. — п. Дорошенко; 60 дол. —

Петро Симоненко, Трой; по 50 дол. — Петро Дармограй, Микола Кохан, Ольга Вурбак, д-р Т. Крупа, о. Вигдан Зелехевич, Ярослав і Леся Ткач, Іван Галій, Український Музичний Інститут — Ньюарк, д-р Євген Котик, Юліан Мусаковський; по 25 дол. — Василь Марущак, Іван Лакуста, Іван Ровенчук, Е. Рокіскі, проф. Ярослав Лабка, Михайло і Юлія Добос; 30 дол. — Дмитро Сенюх.

Всім В. Ш. Жертводавцям внаслідок найширшого подяку. Чергові пожертви просимо пересилати на адресу: Ukrainian Free University Foundation, Inc. 240 Hope Avenue, Passaic, New Jersey, 07055.

ХОР „ПРОМЕТЕЙ“ ВИСТУПІТЬ В ЧІКАГО

Чикаго, Іл. — В суботу, 3-го квітня ц.р. о год. 7-й вечора в залі Школи Шопена, 2440 Вест Райс вулиця, відбудеться тут концерт чоловічого хору „Прометей“ з Філадельфії під диригентування Михайла Длбятюга і при співучасті оперової співачки Марти Кокольської — Мусійчук з Нью Йорку; акомпаньямент — Галія Мазурок. Концерт відбудеться під патронатом Відділу УККА.

буде доцільною, коли вона здійснюватиметься на ідейній і програмовій базі, як того добивається і добивався провід ОУНР ще від часів с.п. Степана Бандери; другою передумовою доцільності консолідації є вироблення спільної національно-визвольної стратегії та програм дій зі силами, ідейно вірними безкомпромисовій боротьбі за державну незалежність. Натомість, вважає прелегент шкідливою консолідацію механічного порядку, а зокрема, — з політичними групами, що тягнуть до союзу російських чи федералістичних позицій, чи скеровують своє орієнтування на уросту лібералізацію союзового режиму, — така консолідація привела б до ще більшого хаосу в українському політичному житті. Хоч існують розбіжності щодо інституційної форми консолідації (є голоси за СКВУ, ЗПІ УГВР, за створення нового середовища), на думку доповідача, таким центром могла б бути УНРАда, як легітимний носій історичної традиції.

Закінчуючи свою доповідь, ред. Левенець ще раз підкреслював вагу і загострену потребу дій з єдиним фронтом, бо тільки такими діями ми зможемо дати велику насагу і допомогу нашим нескореним в Україні. Останній панеліст д-р В. Савчак в зв'язку з появою в пресі його статті „Політична думка серед нескорених в Україні“, обмежився коротким перебігом цієї теми, зупинившись докладно над темою російських дисидентів на Заході. Прелегент на початку доповіді пригадав відомий з 1961 року процес сімох т.зв. юристів в Україні, контрреволюційну заяву Дзюби, в якій він відмовився від названня себе націоналістом, та відповідь на неї Валентина Морозова в есею „Серед снів“.

Далі доповідач підкреслював виразно ідеологічного характеру різниці між шістьма першими та 7-8 числами підпільного „Українського Вісника“: заміна термінології „радянський“ на „советський“, КДБ — на КГБ і т.д., та заяву, що журнал „...займатиме чітко окреслену політичну позицію з провідним безкомпромисовим антиколоніальним напрямком“. Докладніше обговорив прелегент лист Миколи Руденка до Леоніда Брежнєва, в якому автор листа піддав під сумнів основні марксистські постулати. В другій частині своєї доповіді д-р Савчак сконцентрував увагу на одному аспекті російських дисидентів — їх ставлення до національного українського народу. Співом „Не пора“ закінчено панель.

Тамара Кардашніч

Баль Українських Інженерів у Філадельфії

Дебютантки Бально Інженерів у Філадельфії. Перший ряд зліва: Роксолана Чорніта і Михайло Тарнавський, Адріана Майборода і Олександр Процюк, Марта Копаниця і Роман Кінігінський, інж. Роман Андрійчук, аранжер Бально, п-ні Іванна Білик, дружина голови Відділу ТУІА, п-ні Наталія Даниленко, майстер церемонії презентації дебютанток, п-на Галина Мазурок, піаністка, д-р Олександр Білик, голова Відділу ТУІА, Христина Ракоча і Павло Гурський, Наталія Завадовська і Сергій Ковальчук, Арета Сіра і Зенон Фаріон. Другий ряд зліва: Наталія Лучанко і Аскольд Бук, Наталія Білик і Роман Соробей, Роксолана Горбова і Юрко Трипуненко, Мотря Бойко і Нестор Максимович, Віра Борис і Осип Гомик, Наталія Куйдич і Маркіян Слободян, Тетяна Німилевич і Юрій Білик, Іра Ленко та Микола Брозда.

Цьогорічний Баль Інженерів, що відбувся 7-го лютого в залах Шератон Готелі у Філадельфії, мав особливий характер і винятково

оригінальну програму. Тому велика кількість гостей (біля 600 осіб) з старшого і молодшого поколінь, заповнила по берегах прекрасну, велику балеу залу згаданого готелю і забавлялись при звуках знаменитої оркестри „Темпо“ Ірини Ковалюк, до 3-ї години ночі. Між гостями, можна було побачити багато визначних осіб різного віку та професій з таких далеких міст, як Детройт, Бостон, Нью Йорк, Вашингтон, а навіть із віддаленого Торонто.

Тому, що Баль відбувся у Ювілейному Році 200-річчя Американської Незалежності і 100-річчя Українського Поселення в ЗСА, місцева телевізійна сітка 10-те русло, та радіо, вислали свою численну екіпу в числі 9 осіб, щоб зробити відповідні знімки, які увійдуть у спеціальний фільм про життя українців у Філадельфії. Згадані фоторепортери працювали заповзділиво протягом цілого Вально, не перешкоджаючи нікому добре забавлятися в атмосфері безжурності і розваги.

Баль Інженерів розпочав Бенкетом, що його попередив одноденний коктейль о год. 6-ї вечора, під час якого члени Балевого комітету гостили спеціально запрошених гостей та репортерів напійком і перекусом. Це дало змогу американським пресовим і телевізійним звітодавцям безпосередньо познайомитися з українським середовищем. Програму Бенкету відкрив і нею проводив усім нам знайомий, люблений і шанований д-р Олександр Білик, голова місцевого Відділу ТУІА. З притаманною йому елюквентністю і теплом він привітав гостей і представив згаданих вже репортерів, та цілий ряд визначних американських гостей, між ними і українських — Шанковського та інж. Дмитра Кузика.

Описля відбулася мистецька програма, виконавцями якої були: солістка Нью-Йоркської Мської Опері, Марта Кокільська-Мосійчук і тенор, член Філадельфійського Відділу ТУІА, інж. Богдан Чаплинський. Фортеп'яновий аккомпанімент спочив у руках Галини Мазурок. Прекрасне виконання пісень таких визначних композиторів, як Гуно, Верді, Пуччіні, Аркаса, Гулака-Артемовського, Грудина, Соневичького, Балтаровича та інших, зачарувувало присутніх, за що виконавці одержували довготривалі апляси та компліменти.

Описля почалася танкова забава — Баль, яким проводив згаданого головою Відділу, д-ром О. Біликом, симпатичний аранжер інж. Роман Андрійчук. Танки чергувались. Сентиментальні вальси і танго мінялись з темпераментним фокстротом або румбою. Десь біля 11-ї години вечора, почалась атракційна точка Вально — презентація дебютанток. Команду функцію в цій параді знаменито виконала Наталія Даниленко. 14 гарних і репрезентативних панянок зі своїми ескортами, переважно студентами вишніх шкіл, стали атракцією балевої аудиторії. Їхні імена подані під загальною знімкою. Серед дебютанток було 11 пластунок, з них 7 „пластунок — віриць“.

Від імени Т-ва Українських Інженерів, дебютанток привітав словом д-р О. Білик, голова Т-ва, а саму презентацію провела Наталія Даниленко під звуки маршу фортеп'янового акомпаніменту п-ни Г. Мазурок. Завершенням презентації було офіційне удекорування кожної дебютантки відповідно прикрашеною лентою з написом Баль Українських Інженерів 1976, що його ефективно доконали голова Відділу д-р Олександр Білик та його дружина Іванна. Після того, аранжер інж. Р. Андрійчук зааранжував дуже гарно вальс дебютанток, до них долучились їхні батьки, а описля усі гості, з подавляючою перевагою молоді.

Основоючись на опінії присутніх, треба ствердити, що це був один з кращих Балів Інженерів у Філадельфії. До цього у великій мірі причинились оркестра, виконавці мистецької програми, а передусім невтомні зусилля Балевого комітету, до якого входили: д-р О. Білик — голова, д-р Л. Заїка, інженери Р. Андрійчук, М. Білас, М. Борейський, Р. Вулик, І. Даниленко, Ю. Данилів, Е. Филипович, М. Ковальчук, Р. Левицький та Ю. Мацьків.

Немає сумніву, що Баль Інженерів є одним з найкращих розважових імпрез у Філадельфії, яка признає до себе велике число гостей навіть із найдалі висунених осередків українського поселення, серед них багато молоді і поважне число наших, як теж і американських особистостей. Як відомо, чистий прибуток з Вально призначено на різного роду дотації та стипендії для української студентської молоді. Нам здається, що саме ця благородна ціль, з одним магнетом, що притягає до себе так багато гостей на Баль Інженерів у Філадельфії кожного року.

Ф. С.

Напередодні виставки картин Марти Навроцької-Гідей

Влаштування щорічно виставки Дитячої творчості 64-тим Відділом СУА в Нью Йорку перепустилися вже велике число молодих учасників. Одною з них була Марта Навроцька, яка перший раз зарекомендувала свої експонати на Дитячій Виставці в 1966 р. Слідуючи за учасниками цієї виставки можна було зразу зауважити, що Марта відрізняється від загальної дитворні, з яких багато „творили“ на бажання батьків чи під натиском учителів. В протиставі до більшості Марта живо цікавилася виставкою, а її блискучі чорні очі перескакували з одного експонату на другий з великим зацікавленням та щирим дитячим захопленням. Обсервуючи її, легко було передбачати, що в майбутньому дитячій дівчинці скривається майбутня артистка.

На 12-му році життя Марта почала вчитися рисунку і малюванню у відомій мисткині Людмилі Морозової, а рік пізніше, на підставі успішного вступного іспиту, була прийнята до престижної середньої школи Мюзік енд Арт, де крім академічної освіти вивчала основні малювання. Закінчивши середню школу, поступила до Кінес Коледж і там продовжувала мистецькі студії. У програму навчання входили: рисунок, 2 і 3-мірні композиції (дизайн), малювання, каліграфія, кераміка, графіка і скульптура. Ця щирна програма дала Марті дуже добру нагоду зацікавитися з різноманітними малювальними техніками, щоб вибрати ділянку, яка найбільше її цікавить та відповідає її мистецьким уподобанням.

Літом 1973 р. Марта відвідала курси шовкодруку (сілк скрін) в Парсонс Скул оф Дізайн в Нью Йорку, що дало їй поштовх до експериментування в графіці. Два роки пізніше вона продовжувала студії у артиски Діанні Карол, а описля у другого ньюйоркського мистця Клінттона Гілла, поглиблюючи своє знання в ділянці графіки, яка на думку Марти дає необхідні можливості в мистецькому творенні. В січні 1976 р. вона закінчила коледж, одержавши диплом бакалавра мистецьких наук, та буде продовжувати студії з наміром досягнути ступінь магістра.

Марта Навроцька брала участь у таких мистецьких виставках: від 1971-75 р. жіночі малювальні виставки, влаштовані 64-им Відділом СУА в Нью Йорку, літом 75 р. групова студентська виставка графіки у Кінес Коледж, та виставка українського інституту модерного мистецтва в Чикаго, Іллінойс.

Крім малювальних студій Марта ходила до Українського Музичного Інституту, де була ученицею фортеп'яно в класі проф. Меланії Байлової, а від шостого року життя брала активну участь у Пласті. Вона належить до куреня „Спартаків“, які горді на успіхи і мистецькі досягнення своїх подружок, та домагаються усіх зусиль, щоб перша її виставка, яка буде відкрита 28 березня ц. р. в приміщенні Об'єднання Українських Мистців при Другій есені в Нью Йорку, вдалася якнайкраще.

Виставка буде проходити під протекторатом 64 Відділу СУА, який радіє, що дасть нагоду молодій адепти мистецтва презентувати свої твори перед українською громадською, чим паче, що Марта є донеку членкинею основниці нашого Відділу, п. Христини Навроцької. Ми віримо, що, наслідуючи свою маму, стане у ряди активних Союзянок, та внесе юний запал і нові ідеї, якими сповнена її мистецька душа та молода увага.

Марія Даниш

ПОМЕР РОМАН ПЕТРИНА — АКТИВНИЙ ПЛАСТОВИЙ ДІЯЧ

Нью Йорк. — В середу, 24 березня тут, після тяжкої недуги, помер бл.п. п. Роман Петрина, бувший УСС-уєс, довголітній член Пласту, організатор українських народних танків, член Пластової корпорації „Молоде Життя“, активний громадський діяч і любитель мистецтва. Покійний походив із Стрия в Західній Україні. Дня похороні ще не устійнено.

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛЮВАНОЇ ВТРАТИ НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО БРАТА, ШВАГРА І СТРИПКА

Бл. п. д-ра Богдана Олесницького зложили 50.00 доларів на Українській Студії в Гарварді ЮРІЯ ОЛЕСНИЧЬКОГО з Родиною Ірвінгтон, Н. Дж.

ОЛЬГА З ЧЕРСЬКИХ ОСТАЯК

проживши 70 літ. ПОХОРОН відбувся дня 18-го березня ц. р. з церкви Непорочної Зачатті в Гентрему на кладовищі Grand Lawn Cemetery в Детройті. Горем прибиті: чоловік — ІВАН дочка — ЛЮБА з чоловіком ОЛЕКСАНДОМ МАХ і внуки — ДІДІ, ГРЕГ І МАРК

ДИРЕКЦІЯ СХ.-ЕВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ім. ВАСИЛА ЛІПНІСЬКОГО у ФІЛАДЕЛФІЇ

повідомляє у глибокому жалі своє Членство і Прихильність та Загал Громадянства, що в понеділок, 14-го березня 1976 р. відійшов у Вічність в Ірвінгтоні, Н. Дж., на 75-му році життя, наш тринадцятий Член-Фундатор І Меценат

Інж. ЮРІЙ ЯЦІВ

Учасник Визвольної Боротьби в 1918-20 рр., непересічний професіоналіст у своїй ділянці, культурний діяч і публіцист-дослідник, надзвичайно скромна людина. ПОХОВАННЯ на цвинтарі Голлівуд Меморіал Парк в Юїоні, Н. Дж., в середу, 16-го березня 1976 р. ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родину бл. п. інж. Юрія Яцива і Т-ва Інженерів просимо прийняти наше щире співчуття. ДИРЕКЦІЯ СЕДІНІСТИТУТУ

Ділимося сумною вісткою з Приятилими і Знайомими, що в середу, 24-го березня 1976 року, по такій же нежданий відійшов у Вічність в Понкерсі, Н. П., наш Дорогий ШВАГЕР І ВУНКО

Бл. п.

Мгр РОМАН ПЕТРИНА

нар. в Стрию, Західна Україна. Горем прибиті: СТЕФАНІЯ І ЄВГЕН ГУТОВИЧІ — швагер з дружиною ІРЕНА І МАРТА з родиною — кузинки

В пам'ять Покійного, складасмо 50.00 доларів на Пластові видавництва.

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО БАТЬКА І ДІДУСЯ

Бл. п. Д-ра АДОЛЬФА СЛИЖА

ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ нашої Найдорожчої МАМИ І БАБУНІ

Бл. п. ОЛЬГИ СЛИЖ

будуть відправлені ЗАУПОКИНІ СЛУЖБИ БОЖІ в Церкві ПРЕОБРАЖЕННЯ в ШАМОКІНІ, Па., в п'ятницю, дня 2-го КВІТНЯ ц. р. о год. 9-ї рано; в Церкві СВ. ЙОСАФАТА в ТРЕНТОНІ, Н. Дж., у вівторок, дня 6-го КВІТНЯ ц. р. о год. 8:30 рано; в Катедрі СВ. МИКОЛАЯ в ЧІКАГО, Іл., у вівторок, дня 6-го КВІТНЯ ц. р. о год. 8:45 рано; в Церкві СВ. ЮРА в НЬЮ ЙОРКУ, Н. П., в суботу, дня 10-го КВІТНЯ ц. р. о год. 7:30 рано; в Церкві СВ. ПОКРОЗИ в ТОРОНТО, Канада. Приятилі і Знайомі згадати Покійних у своїх молитвах просить: СИНІ І ДОНЬКИ з РОДИНАМИ

ПОДЯКА

Ми, підписані приятилі

Сл. п. МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА

мисмо честь і сумний обов'язок скласти подяку Всім, що причинилися до величавого похорону всім нами улюбленого Покійника.

Дякуємо лікарів Покійного, д-рам Кліментові В. Г. Рогозницькому і Лебодимірові І. Кузмицькому, за опіку над Ним під час його несподіваного нещастя.

Дякуємо Високосвященнішому Архипіскупові УПЦ у ЗСА Маркові за Богослужбу, Панахиду і прекрасну проповідь у день похорону, 31 січня ц. р., в Єпископальній церкві Єпископату УПЦ у ЗСА Кар Преторіо за Панахиду 30 січня, у похоронному заведенні Петра Яриши в Нью Йорку.

Дякуємо Всевисвітленішому і Всевисвітленішому Священнику УПЦ за відправлення Панахиди і Богослужби, а саме: 29 січня у заведенні П. Яриши — о.о. Протопресвітерам Артемій Селеннін та Іванові Ткачукові, о. Митратіоні Богданові Желехівському, о.о. Протопресвітері Сергію Непрієвці, о.о. Володимирі Васильєвському, 30 січня в Православній Церкві св. Тройці — о. Протопресвітері Іванові Ткачукові, о.о. Протопресвітері Сергію Непрієвці, Євгенію Навицькому, о.о. Володимирі Васильєвському та о. Іванові Навицькому, 31 січня в Церкві-Пан'ятинку в Бавид Вруку: о.о. Протопресвітерам Артемій Селеннін і Павло Фалков, о. Митратіоні Богданові Желехівському, о.о. Протопресвітері Сергію Непрієвці, Франкові Ісачкові, Євгенію Навицькому і Петрові Мелехові та о. Протодіакону Володимирі Поліщуків.

Дякуємо Всевисвітленішому о. д-рові Володимирі Гавлічені, Пароху Української Католицької Церкви св. Юра в Нью Йорку, за відправлення Панахиди 29 січня у заведенні П. Яриши. Поку та дяку о.о. Васильєвському за молитви над тілом Покійного, разом з Пресвященнішим Владикою Понсефом, 30 січня у тому ж заведенні.

Щира подяка хорам і солістам, які своїми прекрасними співами звеличали сумні обряди, отже хоромі Свято-Троїцької церкви, під диригуванням п. Дмитра Олійника, та хоромі „Думка“, під диригуванням м-тра Леоніда Крушельницького. Окрема подяка хористам бірного хору, які з пошаня та любові до Покійного Миколи збиралися і створили прекрасну хорову групу, що під проводом церковного диригента, п. Д. Олійника, відспівали всі похоронні відправи.

Наша особлива вдячність за участь в цьому хорі належить таким особам: Вілані: Галина Шерей, Валє Липицька-Жила, Віра Яворська, Катерина Петрова, Тамара Ситник, Люся Черниченко, Нона Валаченко, Алла Олійник, Шварко, Гавришченко, Валентина Ментина, Вілани: Володимир Тисовський, проф. Рафаїл Венке, Григорій Венке, проф. Валентин Вакум, д-р Юрій Кузьмич, інж. В. Якимчук, інж. Петро Байбак, мгр Р. Маланчук та інші. Дякуємо численним промовцям на Панахиді, похороні і трізниці, а саме: проф. Григорію Костюкові, почесному голові „Слова“, ред. Іваном Кедрином-Гудиницькому, голові СУЖА, інж. І. Жуковському, голові Літературно-Мистецького Клубу, віцепрезидентів кінгартської фірми Штекерта-Гайффера, де Покійний довів роки праці, голові „Слова“, Останію Тарнавському, за надрукову промову та проведення трізниці в залі Православного Осередку в Бавид Вруку, письменниці Уліці Любомир, яка прощала Покійного від імені Олімпії Добровольської і Носипа Гринька, поетеси Богданові Ніжничівському, що прощала його від Редакції журналу „Лис Микита“ і Марії та Едварда Кузаків, інж. Крамаренкові (Українська Православна Кредитова К-ва), інж. Г. Калманові та інж. О. Шевченкові, від ІЦК ОДУМ і ФІЛІ ОДУМ, Трентон, проф. Зої Маркович, від локального тріо „Соловейчик“, Васильєв Сердюков і Яр. Клімовському, від ОМУС, ред. Іванові Дурбаві та Всім іншим.

Щиро дякуємо Сестрицтву Церкви-Пам'ятника в Бавид Вруку за влаштування трізниці після похорону, а Сестрицтву церкви св. Тройці в Нью Йорку за влаштування поминального обіду, після церковних відправ у 40-й день смерті Покійного.

Дякуємо Високосвященнішому Митрополиту Андрію, Первозархові УПЦ в Канаді, Всевисвітленішому о. Митратіоні Олександрові Хом'якові, Пароху Катедри св. Івана в Едмонтоні, Архипіскупові Олександрові Шербаневі, о. Пароху Іванові Стусові та о. Вікторію Ласкуті за відвідування Панахиди за душу Покійного в тій же Катедрі св. Івана, дня 15-го лютого 1976 року, а також катедральному хоромі під диригуванням п-ні Лосі Чукер, Дякуємо Всевисвітленішому о. Митратіоні Юрію Ковальському, Пароху Української Католицької Катедри св. Йосафата в Едмонтоні, за відправлення Панахиди в тій же Катедрі, того ж дня, 15 лютого 1976 р.

Наприкінці сердечно дякуємо Всім численним учасникам Панахиди, Богослужби і похоронних обрядів, а найбільше тим, які опікувались Покійним під час його важкої недуги і останніх днів життя, та анулювали його світлу пам'ять в 40-й день смерті в Нью Йорку, Едмонтоні і інших місцевостях ЗСА і Канади.

ОЛЕГ ВЯЗОВСЬКИЙ, АНДРІЙ ЗАЛІСКО, МИХАЙЛО ІВАСІВКА, ІВАН КЕРНІЦЬКИЙ, ЛЕВ КУДЕЛЯ, УЛІНА ЛЮБОВИЧ, ЮРІЙ СТЕФАНІК, СОФІЯ ТЕМНИЦЬКА

ПОДЯКА

Достойним Представником всіх бутих Українських формацій, тепер комбатантських організацій, Українського Більного Козацтва та Громадських Організацій, складаю щиро волющю подяку за особисті, листові чи телеграфічні привітання з нагоди мого „античного“ віку.

Зокрема дуже дякую Голові Головної Управи Братства 1. УД враз із його співробітниками Докторові Р. Дразньовському, Начальникові Штабу 2. УД Майорові В. Гладичеві враз із його співробітниками. Дуже дякую Сотникові І. Карабінцеві за переказані із далекої Німеччини квіти, що досі не в'януть, що моя Дружина відносить на рахунок щирості.

Ген. Штабу Генерал-Полковник

ПАВЛО ШАНДРУК

3. 22. 1976

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

ВІДД. ч. 8 ім. полк. ВІТОВСЬКОГО у КЛІВЛЕНДІ, Огайо

повідомляє всіх своїх Членів і Прихильників, що в неділю, 28 березня 1976 р. в год. 3:30 по пол. в КУЛЬТУРНО-ГРОМАДСЬКОМУ ОСЕРЕДКУ при State Road відбудеться

ЧЛЕНСЬКІ СХОДИНИ

ЗА УЧАСТЮ ПРЕДСТАВНИКІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ УПРАВИ ОДВУ

На сходах буде виголошена ДОПОВІДЬ

Павла Дорожинського

на тему „НАШІ ПОЗИЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НАШОЇ ПРАЦІ НА МАЙБУТНЄ“

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

ВІДДІЛ на ПІВНІЧНУ КАЛІФОРНІЮ

в САН ФРАНЦИСКО, Каліф.

повідомляє, що в суботу, дня 3 квітня 1976 р. в 7-й год. веч. в залі УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЧЬКОГО ЦЕРКВИ при 215 SMIthman St., San Francisco, Calif. 94134 — відбудеться —

з нагоди 25-річчя Відділу

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

з доповіддю ВОЛОДИМИРА ОРЕНЧУКА

Запрошуємо все Громадянство взяти участь.

ЕКЗЕКУТИВА ВІДДІЛУ

НЕДІЛЯ, 28-го БЕРЕЗНЯ 1976 р. Год. 5:00 по пол.

ФУТБОЛЬНІ ЛІГОВІ ЗМАГАННЯ

Площа: FARSCHER'S GROVE UNION, N.J.

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ — ROMA S.C.

НАСТРОЇ І СПОМИНИ З ВІКНА

ВИСТАВКА КАРТИН ТА РИСУНКІВ

АРКАДІЇ ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН

25-го березня — 12-го квітня 1976 р. (від відкриття до неділі в год. 12-6 веч.)

PLAYHOUSE ART GALLERY, 414 George St., NEW BRUNSWICK, N.J. Take Turnpike, Exit 9, Rt. 18 to George St. Exit

ВІДКРИТТЯ — неділя, 28-го березня 1976 р. в год. 3-5 по пол.

ВСТУПАТИ В ЧЛЕНІ

УНСОЮЗУ!

шої акції потерплять тільки вороги!